

İtalyanın kararları

Romaya göre cenubu şarkı Avrupası en az kiş aylarında sulh içinde yaşayacak

Faşist konseyinin tebliği Rusyaya bir ihtar olarak telâkki ediliyor

Roma 8 (A.A.) — Büyük faşist konseyinin tebliği, Roma diplomasi mehafisinde müteaddid noktai nazar teatflerine mevzu teşkil etmiştir.

Ezümle, büyük konsey tarafından, İtalyanın gayri muharibliğinin tekrar teyid edilmesi, umumî mütaleaya göre bey

(Devamı 8 inci sayfada)

Fransadaki Alman casuslarının faaliyeti

Alman siperleri üstünde görülen levha: "Hoş geldiniz M. Lebrön"

Fransız Reis cümhurunun cepheyi ziyareti, son derece gizli tutulduğu ha'de, Almanlarca dakikasında haber alındı

Paris 8 (Hususi) — Gazeteler, geçenlerde cümhurreisi Lebrönün garb cephesini ziyareti esnasında cereyan eden bir hâdiseyi ehemmiyetle tebarüz ettirmektedirler.

(Devamı 8 inci sayfada)

Romanyanın Bulgaristana teklifleri

Atina 8 (A.A.) — «Röyter»: Gafenko bugün matbuata verdiği yeni bir mülâkatta Bulgar isteklerine temas ederek demiştir ki:

— Bulgaristan'a muslihane teşriki mesele ümidimizi hararetle teyitten hiç bir

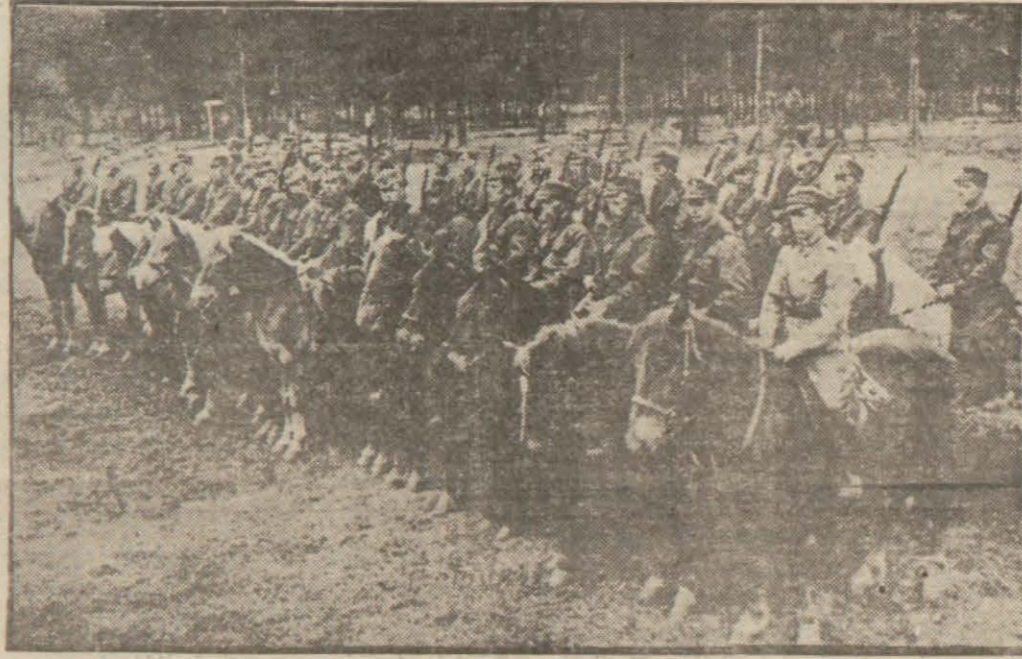
(Devamı 8 inci sayfada)

Ruslar son muharebelerde 20.000 maktul verdiler

Birçok memleketler Finlândiyaya yardım için faaliyete geçtiler

Finlândiyaya giden italyan tayarocileri yedi Rus tayarresini düşürdüler

Bütün Fin kiliselerinde çocuklar kar yağdırması için Allaha dua ediyorlar

Kahraman Fin süvarileri

Londra 8 (Hususi) — Bütün dünyada küçük, fakat kahraman Finlândiyaya karşı izhar edilen sempati tezahürleri birbirini takip etmekte ve yardım arzuları manevî sahadan maddî müzaheret sahasına intikal etmiş bulunmaktadır.

İsveçte, gönüllü kaydı için 47 büro açılmıştır. Ayrıca, geniş miyasta işler toplanmaktadır. Şimdiye kadar yapılan teberürlerin yekûnu 50 bin İngiliz lirasına baliğ olmuştur.

İngiltere ve Amerikada da iane kollemleri toplanmaktadır.

(Devamı 8 inci sayfada)

Ruslar Fin sahillerini abluka edebilirler mi?

YAZAN

Emekli general

H. Emîr Erkilet

«Son Posta» nun askeri muharriri

(Yazısını 8 inci sayfada bulacaksınız)

Millî Şefin seyahati

Ankara 8 (A.A.) — Reiscümhur İsmet İnönünün yakında memleket dahilinde seyahate çıkacakları haberi doğrudur. Ancak, bu seyahatin muayyen bir maksad için yapılacağı hakkındaki radyo ve ajans haberlerinin asılsız olduğunu Anadolu ajansı bildirmeye mezdur.

Artık kâfi!

Ankaradaki Alman istihbarat bürosunun «Pravda» gazetesinde Türkiye matbuatı aleyhinde çıkan bir makaleyi türkçeye tercüme ettirerek matbaa harfleri ile bastırıp gazetelere dağıtması, hâdises etrafında adli tahkikat açılmasını mucib olmuştur. Tahkikatın ilk neticelerine göre tercüme edilen makalenin şehrimizdeki matbaalardan birinde basıldığı anlaşılmaktadır. Adliye elyevm bu matbaanın tesbitine çalışmaktadır.

Moskovada çıkan bir gazetede adı sanı meçhul bir muharrir tarafından Türkiye matbuatı aleyhinde yazılan bir yazının Almanlar tarafından Türkiyede tercüme ve tabettirilip Türk gazetelerine dağıtılması, hiç şüphesiz Türk ve Rus matbuatını birbirine düşürerek iki devlet münasebatını bozmak gayesini güdüyor. Bu şayanı hayret cür'etin, reisi sefaret heyetine dahil bulunan Alman istihbarat bürosu tarafından gösterilmesi, mesele

(Devamı 3 üncü sayfada)

İngilizler dün iki Alman denizaltı gemisi daha batırdılar!

Almanlar bir İngiliz torpitosunu torpillediler, yeniden muhtelif memleketlere aid birçok gemiler battı

Londra 8 (Hususi) — Bir İngiliz karakol tayarresi bugün, deniz sahnasına çıkmış bulunan bir Alman tahtelbahirini batırmıştır.

Tayyarenin attığı birinci bomba tahtelbahirin tam ortasına isabet etmiş, ikincisi de geminin batmasını intaç etmiştir.

Bir İngiliz torpitosu torpilledi
Londra 8 (A.A.) — 1350 tonluk Ceresey isimli İngiliz torpitosu bir Alman tahtelbahiri tarafından torpillenmiştir. İki sübay ve 8 nefer ölmüş ve 12 bahriyeli yaralanmıştır. Torpito limana avdete muvaffak olmuştur.

Mayne çarpan İngiliz torpitosu
Londra 8 (A.A.) — 13 Teşrinisanı

Pazartesi günü bir mayne çarpan İngiliz torpitosu «Blanche» dir.

Batan İngiliz gemileri

Londra 8 (A.A.) — İngiliz bandıralı, 1055 tonluk Marel vapuru, şark sahili açığında bir mayne çarparak dört dakika zarfında batmıştır. 17 : 18 kişilik tayfadan yalnız ikisi kurtarılabilmştir. Bunlardan ikisi de yaralıdır.

Oslo 8 (A.A.) — İngiliz bandıralı 4460 tonluk Thomas Walter vapuru, Lnorvecin şimalinde Werstfort yakınında infilâk neticesinde batmıştır. Tayfadan 16 kişi ölmüş ve 26 sı kurtarılmıştır.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Son Posta'da şayanı dikkat bir anket

Boşanmalar niçin artıyor, kabahatli kadın mı, erkek mi?

Avukatlar arasında: "kabahat erkektedir,, diyenler de mühim bir yekûn teşkil ediyor

Anketi yapan: Suad Deroiş

Avrupada harb başlamadan önce «Son Posta» sütunlarında «Bekârlar niçin evlenmiyorsunuz» başlığı altında yapılan bir anket neticesi çıkan münakaşada imzamız altında bulundurduğum sütunda, aile yuvalarının kurulmamasında ve kurulanların yıkılışında daha fazla erkeklerin kabahatli olduklarını ileri sürmüştüm. Aynı zamanda bu sütunu kendilerime hafiflik, hoppalık, müsriflik, sadakatsizlik ve daha nice, nice kusurlar atfedilen kadınlarımızın müdafaasına terketmiştim. Harb başlayınca hadiselerin he-

yecanı arasında bu münakaşayı terketmeğe mecbur olmuştuk.

(Devamı 2 nei sayfada)

Yuvayı yıkan kadındır

Yazan : Nusret Safa
Yarınki sayımızda

Dahiliye Vekilinin seyahat

Faik Öztrakın Kastamonuya muvasalatından bir intiba

Çankırı 8 (A.A.) — Dahiliye Vekilimiz Faik Öztrak, dün Kastamonudan şehrimize gelmiş, memurin ve halk tarafından karşılanmıştır. Dahiliye Vekili burada mektepleri, Partiyi ve hastaneyi ziyaret etmiş ve hükümet

konagında daireler rüesasını ve muhtelif teşekküller mümessillerini kabul ederek kendileriyle muhtelif işler üzerinde görüşmüş, direktifler vermiştir. Dahiliye Vekili şerefine dün akşam Parti binasında bir ziyafet verilmiştir.

İstanbulda yerli mallar için bir açık hava sergisi açılacak

Bu seneki Yerli Mallar ve Tasarruf Haftasında birçok yenilikler yapılacak, hediyeli yemiş satılacak

Serinin açılacağı Taksim meydanından bir görünüş (Yazısı 8 inci sayfada)

Hergün

Yazı Çok Olduğu için
Bugün Kanamadı

Son Posta'da şayanı dikkat bir anket

(Başarısı 1 inci sayfada)

Genç meslekdaşım Nusret Safa şimdi yeniden kadınlara hücum etmek ister gibi başka bir anket açmış bulunuyor.

Bu «Boşanmalarda kabahat kimdedir, kadında mı, erkekte mi?» sualile yapılan bir ankettir.

Nusret Safa Coşkun ilk yazısında birer kadın düşmanı olduklarını yüzde yüz anladığım bazı avukatlara müracaat etmiş ve cevaplarını sade onlardan almış bulunuyor.

Bu cevapları görünce, varım kalan ve bir neticeye vardi ramadığımız münakaşanın âdeti başka bir cepheden devam demek olan bu ankete bizim de istirak etmemizi ve bizim de kendimizi müdafaa etmemizi şehir müdürümüzden rica ettim ve kendisinden bu müsaadeyi aldım.

Ben de meslekdaşım vürüdünü yoldan yürüterek avukatlardan suale cevap istemekle işe başladım, sorduğum sual şudur:

— Boşanma vak'alarında kabahat kimdedir? Kadında mı, erkekte mi, yoksa ictimai hayatımızdaki herhangi bir sebebe mi?

Arkadaşımın ne yapacağını bilmiyorum amma müdafiamızı sadece hukuk adamlarımıza bırakmak niyetinde değilim. Yuvaları yıkılan kadınların, aile yuvasının yıkılmasında kadınları mes'ul tutan iddialara karşı kendilerini müdafaa etmeleri için şifinlerini kadın okullarının mektuplarına ve müdafaaalarına acık tutuyorum.

Yuvaların yıkılmasında herşeyi emil olduklarından emin bulunduğum erkeklerimizin kusurlarını yüzlerine vurmek için bu şifin kadınlarımızın emrine âmade bulunuyor.

Bana vollenilecek cevapları, gelis sızlarla bu şifine geçireceğim.

Şimdi hakımız avukatlar ne diyorlar?

Avukat Bay Ali Havdar:

— Boşanma vak'alarında kabahat erkekte mi, kadında mı, yoksa ictimai hayatımızdaki bazı sebeplerde mi? diye soruyorsunuz. İctimai vaziyette büyük bir pay olduğu muhakkaktır. Fakat bir nisbet yapılırsa bence erkeğin kabahati kadının kabahatinden fazla gelür. Sebepini ben şahsan söyle hülâsa ediyorum. Evet, erkeğin kabahati kadının kabahatinden üstün gelir; çünkü memleketimizin kültür seviyesine ve iktisadi vaziyetine göre erkek kadından daha üstün bir mevkidedir.

Binaenaleyh aile birliğinin idaresinde ona daha büyük bir vazife düşer. Gerek kültür seviyeleri ve gerek iktisadi vaziyet üstünlüğü bakımından o bu vazife ile daha fazla mükelleftir. Zaten ailenin bozulması demek, ictimai, iktisadi ve ahlaki noktalardan ahenksizlik demektir. Eğer bu ahenğin temini mümkün oluyorsa bunun kabahati daha fazla erkeğe düşer.

Ben kadınların ahlakta ve ictimai hayatındaki düşüklüklerinde bilerek fazla kabahati erkekte buluyorum. Haklarını ve vazifelerini müdrik bir erkeğin karısı pek fevkalâde bir hal olmalı ki böyle sukut edebilsin. Bence kusur ve kabahat erkektedir.

Avukat Salâhaddin Merey:

Boşanma davalarında kabahati yekten, su veya bu tarafa atfii isnad etmek kabul değildir. Kabahatli kadınlara veya kabahatli erkekleri mevcut olan boşanma davaları olduğu vakidir. Fakat ekseriyeti nazari itibara aldığımız takdirde muhakkak kabahat daha ziyade erkeğe atfedilebilmektedir. Zeki ve idareci bir erkek isterse boşanma sebepleri ihdasına meydan vermiyebilir.

Boşanma vak'alarında kabahati erkeğin tarafında daha ziyade kaydettiren sebepler ve amiller şunlardır:

Bunların başında malî noktalar gelir. Erkeklerimizin ekserisinin maddî kuvvetleri zayıftır. Karısına hakkile bakamaz. Kavgaların mühim bir kısmı bu noktadan başlar. Gene benim rasgeldiğim vak'alara nazaran boşanma amillerinden biri de sadakatsizliktir. Ve ben gördüğüm vak'alarda sadakatsizliğin da ma erkekte başladığına şahid oldum. Fakat şunu da ilâve edeyim ki bu sadakatsizliği hisseden kadın ekseriya mukabele: bilimsilde geri kalmaz ve bunda gecikmez. Bu mukabeleyi erkek te öğrenince yuva yıkılır.

Kadını izdivaç hayatına bağlayan kıyimet mefhumlarından birçoğuna kadın gibi bağlanmağa erkek kendisini mecbur hissetmez. Kadında affedemediği bir çok günahların kendisi için mübah ol-

Resimli Makale:

≡ Eski Yunan darbu meseli ≡

Bir hatayı düzeltmeye teşebbüs etmeden evvel temelini Çiftçiye en çok üzen iş muzır otları tohumunu bulamadan yıkmamanın mümkün olup olmadığını araştırınız. her yıl bir defa daha ayıklamak zaruretidir.

SÖZ ARASINDA

Yangın bombalarından Kurtulan Fin Hariciye Vekilinin oğlu

Finlândiya'da Helsinkide, Sovyetlerin yaptığı bir hava hücumunda eski Fin hariciye nazırı Erkkö'nun da evine yangın bombası isabet etmiş, ev ateş almış, o sırada içeride bulunan nazırın oğlu sağ ve salim kurtulmuş, kız kardeşi ise yaralanmıştır.

Amerikada saat başına yemek!

Amerikanın büyük şehirlerinden birinde lokantalar yeni bir usul ihdas etmişlerdir. Şimdiye kadar yemek usullerinde tabldot, alakart vardı. Lokantalar bu usullerin her birinden şikâyetleri olduğu için nihayet «saat başına» yemek sistemini ihdas etmişlerdir.

İzah edelim: Yemek yemek isteyen adam bu lokantalardan birine girdiği zaman masa başına oturur oturmaz otomatik bir saat işlemeğe başlar. On beş dakikadan itibaren bir tarife hazırlanmıştır. Müşteri on beş dakikayı geçirdiği takdirde yemeğin değil, fakat geçirmiş olduğu müddetin ücretini tediye ile mükellef tutulmaktadır. Bu yüzden bu lokantalarda müşteriler bir an evvel yemek yeyip gitmeği elverişli bulmaktadır. Bu usulün leh ve aleyhinde birçok münakaşalar yapılmaktadır.

duğuna kanaati vardır. Bu onda memleketimizin kadın karşısındaki iktisadi vaziyetinin kendisine verdiği bir nevi tahakkuk hissidir. Halbuki bugünkü kadınlar kendilerini erkeklerden başka tutmakta ve erkeklerde bulunan hakları aynen kendilerinde görmekteyler. İşte bu hisle ilk ihanet karşısında isyan duyulmakta ve aynı hareketi yapmak hatasına düşmektedirler.

Hergün bir fıkra

Sen de ibret alsan!

Kadın ayyaş kocasına nasihat veriyordu:

— Hiç olmazsa hayvanlardan ibret al, dedi, onların hiç biri içki içer mi?

Erkek cevap verdi:

— Keşki sen de onlardan ibret alsan.

— Ben içki içmiyorum ki!

— İçki içmiyorsun amma, çok fazla konuşuyorsun!

Tek başına 6 Rus tayyaresi düşüren Fin tayyarecisi

Sandey Ekspres gazetesine göre, Finlândiya ile Sovyet Rusya arasında cereyan eden muharebe, Rusların yaptığı bir hava hücumunda Mild isimindeki bir Finlândiya tayyare zabiti, yalnız başına 6 tayyare düşürmüştür.

Zengin ve talihli hayvanlar

Amerika, yalnız milyon ve milyarderler memleketi olarak kalmaktadır. Orada milyonlar arasında hayvanlar da bulunmaktadır. Birkaç milyon İngiliz liralık serveti vardır. Bu sal zikredelim:

«Tomy Zaker» adındaki kedinin para kendisine hanımı tarafından vaziyetname ile bırakılmıştır. Para bankada bulunmaktadır. Veraset hükmünün tatbikına bir noter memurdur.

Kaliforniya şehirlerinden birinde de Mitsi adında bir kedi, bunun da 3.500 İngiliz liralık serveti vardır. Bundan maada, 4 odalı bir de apartmanı bulunmaktadır.

Talihli hayvanlar İngilterede dahi mevcuttur. Manchester'de bulunan bir muallime kedisine 1.200 lira vakfedilmiştir.

Liverpol'da bir adam kedilere mahsus olmak üzere 18.000 İngiliz lirası bırakmıştır. Bu para ile kedilere mahsus bir darülaceze vücude getirilmiştir. Bu darülacezede hâlen 800 kedi bulunmaktadır.

Aman çelik kralı Berlinden İsviçreye kaçtı

Alman çelik kralı ve ağır sanayi lideri Fritz Thyssenin İsviçreye kaçtığı gazeteler yazdı. İşte burada kendisini karısıyla birlikte Lokarnoda bir otelde görüyorsunuz.

Posta tevzi memurlarının faaliyeti

Posta tevzi memuru dediğimiz zaman postahanelere gelen mektupları şehirlere göre taksim eden memurları kastederiz. Bu, cidden çok ince, aynı zamanda güç bir iştir.

Yapılan bir hesaba göre büyük Avrupa şehirlerindeki postahanelerde en fazla tevziat yapabilen memur on beş dakikada 1300 mektub ayırabilmektedir! Bu rakam bir rekor telâkki edilmektedir. Saat başına 4000 mektub normal adedilmektedir.

İngiliz hazır cevablığı

Anlatacağımız hakiki vak'a İngiliz hazırcevablığına bariz bir misal teşkil etmektedir:

Geçen Eylülün ikinci günü akşamı Okyanuslardan birinde bulunan bir İngiliz adamın vâlisi hariciye nezaretinden şu telgrafı alıyordu:

«Harb ilân edildi. Bütün düşman tebaalarını hapsediniz.»

Eylülün üçüncü günü akşamı Londra hariciye nezaretine şu cevap geliyor. Cevabı yazan bittabi validir:

«4 İrlandalı, 6 şimali Amerikalı, 3 Brezilyalı, 4 Japon, 12 Çinli, 2 Guatemalalı, 6 Alman, 1 Fransız, 2 Belçikalı, 4 Hollandalı, 6 İtalyan, 3 Rus, 2 Yugoslav, 2 Türk, 1 Rum, 3 Mısırlı, 1 İranlıyı hapsedim. Hangilerinin düşman olduğunu lütfen bildiriniz!»

Sözün kısası

Kaçta geleyim?

E. Ekrem Talu

Yahudi zügürdeyince eski defterlerini karıştırmış. İnsan dâihtisas ve mevzu bakımından zügürdedi mi, eski hatıralarını yokluyor.

Ben zügürlük denilen kötü vaziyette artık haşır neşir olmuştum. Onun heç çeşidi ile ezelden beri melûm. Bereket versin ki bundan pek fazla müteessir olmam. Hele, mazi denilen hazine, tefekür bakımından beni bol bol tatmin eder.

Geçenlerde, kendi kendime oturdum; ömür defterimin eski, yıpranmış sayfalarını birer birer çevirdim. Her faslında yığıla hatırat canlanıyor, kimi hafızamda kalmış silik izini takviye ediyor, kimi de yepyeni bir vak'a imiş gibi gönlüme taptaze ya bir hüznün, ya bir neşat veriyordu.

Bu arada bir rüşvet hikâyesini hatırladım.

Bundan yirmi küsur sene evvel, samimi dostlarımdan biri, irtikâb ve irtisaya en müsaide devairden birine baş olmuştu.

O son derece afif, ciddi ve dürüst dostumun ilk işi, rüşvetin ve bahşış ananesinin önüne geçmek için bazı tedbirler ittihaz etmek oldu. Bu meydana, memurların eshabı mesalihle temaslarını kesmek maksadile gişler yaptırdı; odalara kontrol memurları oturttu; şiddetli taminler neşretti; dilenmiş kimseleri değıştirdi.

Lâkin bütün bunlara rağmen o devir o kadar bozuktu ki, alınan tedbirlerin hiç biri kâr etmedi ve hüsnü niyet sahibi dostum da maiyetinin nazarında ancak gülünç oldu.

Daire, görünürde ıslah edilmiş gibi idi. Lâkin mürtakib'lerin ve dalaverecilerin hilekâr zekâsı rüşvet makinesini eskisteki gibi işletmek için başka yollar bulmuştu.

Yeni tedbirlerin akabinde, dairede bir takım muakkib'ler türedi. Bunlar alâkadar memurla doğrudan doğruya temas etmiyorlar, kontrolörlerin gözü önünde, kovaladıkları evrakı gişeden uzatıyorlardı. Bu suretle güya pazarlık olamıyor du.

Öyle mi sanıyorsunuz?. Hayır: Mis gibi pazarlık oluyordu.

— Ahmed Bey! Kuzum Ahmed Bey çiğim! Şu kâğda baksana!

— Ne imiş o?

— Filâncanın ilişiği var mı, yok mu? Falan yerden soruyorlar.

— Ne olacak? Acele mi?

— Evet.

— Şimdi işim var. Yarın sabah onda gel.

«Onda gel!» in manasını anladınız ya?

— Aman Ahmed Beyciğim! Etme, gözlünü seveyim. Yarın sabah o saatte Üsküdar'da mahkemem var. Bu akşam beş öğürlü bir daha uğrasam olmaz mı?

— Olmaz, diyorum. Elimdeki işler basımdan askin. Üsküdar'a gitmeden önce, sekizde buraya bir uğra. Ben akşamdan defterlere bakar, hazırlarım.

— Haydi, öyle olsun!

Ertesi gün de, saatin ehemmiyeti yok, kararlaşan sekiz aded lira, evraka mektup bir zarf içerisinde gişeden içeriye sunuldu.

Bazan pazarlık daha da uzar, yahud ki miktar okkalı olurdu. O vakit te, saatlerin sayışı kifayet etmez, aylar, yıllar işin içine karışırdı.

Bu komedi, böyle, cümhuriyetin ilânına kadar devam etti durdu. Tayinin den az sonra, vazifesinden ikrah edip çekilen dostum, ıslahatını (!) hatırladıkça, hâlâ güler.. ben de gülerim!

E. Ekrem Talu

Bir eroin kaçakçısı yakalandı

Beiraz zehir kaçaklığından müteadedid sabıkaları olan Raif adında azılı bir kaçakçı dün Nuruosmaniye civarında Bühran adında gene sabıkalı bir eroin kaçakçısına mühim miktarda eroin sa tarken kendisini takib eden zabta memurları tarafından cürmü meşhud halinde yakalanmıştır. Raif suçunu tamamen itiraf etmiştir. Bugün hakkında tahakkuk mahkemesine teslim edilecektir.

TAKVİM

BİRİNCİKÂNUN

Rumi senesi 1355	9	Arabi senesi 1358
İkincitarih 26	Resmî tarih 1933	Kasım 22
CUMARTESİ		
ŞEVAL		
27		
GÜNLER	S.	D.
7	10	9
V.	12	7
6.	7	25

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Ankara'dan gelen bir telgraf:

«Gazetelerin dördür sayfa olarak çıkmalarını temin için kanun yolunda hazırlık yapıldığını» söylüyordu. Haber doğru mudur, değil midir? Kat'iyetle bilmiyoruz, fakat yanlış olmasını temenni ediyoruz, zira:

Orta hacimde bir Türk gazetesinin 4 sayfasında beher sayfada 5 sütundan 20 sütun, beher sütunda 110 satırdan 2200 satır, beher satırda 5 kelimeden 11.000 kelime vardır, fakat resimlere, başlıklara, satır fasıllarına ayrılması zaruri yerden dolayı hakikatte bu miktar yarı yarıya, yani (5500) kelimeye iner.

Halbuki:

Anadolu ajansı günün üç servisinde vasatı 20 yapraklık haber verir, bu 20 yaprağın beherinde 38 satırdan 760 satır, beher satırda 11 kelimeden 8360 kelime vardır.

— Haleb oradaysa arşın buradadır, derler. Hesab meydana, eğer gazeteler gerçekten 4 sayfa üzerine çıkacak olurlarsa:

Makaleden, hikâyeden, dahill haberden vazgeçtik, Anadolu ajansının servisini dahi tamamen dercedemiyecükler, demektir. Binaenaleyh biz bu haberin doğru olabileceğine inanmıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TELGRAF HABERLERİ

Milletler Cemiyeti Finlândiya-Rusya harbi için ne karar verecek?

Cenevrede bitarafların Alman tazyiki altında yeni bir sulh teşebbüsünde bulunmaları bekleniyor

Londra 8 (Hususi) — Yarın Cenevrede yapılacak olan Milletler Cemiyeti konsey toplantısında hususi bir e-hemmiyet atfedilmektedir.

Hariciye müsteşarı Butler'in riyaseti altında bir heyet, konsey ve asamble toplantılarında İngiltereyi temsil et-mek üzere, bugün tayyare ile Cenevre-ye hareket etmiştir.

Fransa ise, Cenevredeki daimi de-legeşi Pol Bonkur tarafından temsil edilecektir. Hariciye müsteşarı Sam-petriye dö Riv, Hanri Beranje ve Mist-ler de Fransız heyetine dahil bulun-maktadır.

Fransız gazetelerinin tahminleri
Paris 8 (Havas) — Diplomatik sa-hada en mühim hâdise yarın Cenevre-de toplanacak olan Milletler Cemiyeti konseyidir.

Cenevre toplantısı, bitaraflar için, Alman tazyiki altında bir sulh tavassutunda bulunmak üzere, yeni bir vesile olacağı benziyor.

Oevre gazetesi, ekserisi gazeteci ol-mayan 40 Alman ajanının bu mak-sadla Cenevreye gelmiş olduğunu ve bunların Cenevredeki daimi bitaraf he-yetler nezdinde büyük bir sulh teza-hürü yapmaları için tazyikte bulun-duklarını yazdıktan sonra diyor ki:

Alman ajanlarının her tarafta de-dikleri şudur: «Eğer bitaraflar Cenev-rede yeni bir sulh teşebbüsünde bu-lunmadan giderlerse Almanya onla-rın müstakbel siyasetleri hakkında kat'i bir fikir edinmiş olacak ve onları cezalandıracaktır.»

Ordre gazetesi, Cenevrede itihâz olunabilecek kararlar hakkında şöyle yazıyor:

«Fransa ve İngiltere Sovyetlerin te-cavüzünü takbih edeceklerdir. Fakat

Karadenizde bir Rumun vapuru battı

Bükreş 8 (A.A.) — Stefani ajansından: Öğrenildiğine göre Sandu adındaki ve 1500 ton hacmindeki Romanya vapuru henüz malûm olmayan esbabdan dolayı Karadenizde batmıştır.

Ruslar Rumun hududunda yeni bir askeri mintaka vücutte getirmişler

Londra 8 (Hususi) — Bu akşam Moskova radyosu tarafından bildirildiğine göre Sovyetler, Odesanın Romanyaya hembudud olan havalisinde yeni bir as-keri mintaka vücutte getirmişlerdir.

Amerika Alman ihracatının müsadere kararını protesto etti

Londra 8 (Hususi) — Vaşington hü-kümeti, bitaraf gemilerle yapılan Al-man ihracatını durdurmak üzere bilü-deresi Alman menşeli malların müsa-deresi için İngiltere tarafından tat-bik edilen yeni ablukayı, protesto et-miştir.

Vaşingtondaki İngiliz sefirine tevdi edilen bu protestonamede, Amerika -nın bazı Alman mallarına ihtiyacı ol-duğu, yeni karardan evvel sipariş edi-len mallar bulunduğu ve kararın tat-biklerinden mütevellid zararın talep hak-kının mahfuz tutulacağı bildirilmek-tedir.

Bir Belçika tayyaresi düştü

Brüksel 8 (A.A.) — Bir Belçika aske-ri tayyaresi Celovo civarında düşerek ve erkânharbiyesine mensub yüzbaşı de Caters yanarak ölmüştür.

işin Rusya ile münasebetlerin kesil-mesine kadar götürülmeyeceği, Lord Halifax'ın geçen günkü beyanatın-dan anlaşılıyor.»

Fransız Başvekilinin beyanati
Paris 8 (A.A.) — Bu sabah mecliste hariciye bütçesinin müzakeresinden ev-vel Daladye, şu beyanatta bulunmuştur:

Fransız hükümeti, Finlândiyanın da-vetine icabet ederek Cenevreye gidiyor. Beşer ırkının şerefi namına, düşman memleketlerde dahi bu menfur suikasdî vicdananen protesto eden insanlar mev-cud olduğunu ümid ediyorum. Finlândi-yanın hattı hareketi bu milletin cesareti itibarile nüfusunun ve arazisinin da-ha büyük olduğunu isbat etmektedir.

Taarruzlar öfünde atıl gözükken dünya da, Eylül'denberi ilk defa olarak cihan -şümül bazı vicdan hareketleri behrme-ktedir. Bu suretle Finlândiya insanlığa büyük bir hizmet ifa edecektir. Fin'ân-diyyaya Fransanın selâmını gönderirken bütün Fransız milletinin hissiyatına ter-cüman oluyorum.

Daladyenin irtica'en söylediği bu söz-ler çok alkışlanmıştır.

Oslo konferansı ve Milletler Cemiyeti
Kopenhag 8 (A.A.) — Oslo konferan-sının içtimai Sosyal Demokratlar gazetesi tarafından şu şekilde tefsir edilmektedir:

İskandinavya hariciye nazırları Mil-letler Cemiyetinin Finlândiya - Sovyetler Birliği ihtilâfına tavassut etmesine taraf-tardır. Ma'ûmdur ki, Osloda toplanan nazırlar dün iki memleket arasında mü-saletem yolu ile müzakereyi temin için her çareye baş vurulması meselesini tet-kik etmişlerdir.

Norveç hariciye nazırı, bunun sadece bir temenni değil, Milletler Cemiyeti va-sitasile bu gayeye varmak için mümkün olan her şeyin yapılacağı hakkında bir vâd o'duğunu bildirmişti.

Almanya bitarafları tazyik mi ediyor?

Amsterdam 8 (A.A.) — Almanyanın bitaraflara bir nota vererek Fransız -İngiliz ablukasına karşı faal bir vaziy-et almalarını istediği haber veriliyor. Niewz Rotterdamche Curant gazetesi -nin Berlin muhabirine göre, bu nota, muhtelif hükümet merkezlerine tevdi edilmiş bulunmaktadır. Holânda sa-lâhiyetler mehafilli Lâhaya bu nevi hiçbir tebliğde bulunulmadığını be-yan ediyorlar.

Artık kâfi!

(Bastarafı 1 inci sayfada)
nin mahiyetini bir kat daha ağırlaştır-maktadır. Maksadına ulaşmayacağı aş-kâr olan bu ara açığı gayret Türk mat-buatı tarafından hak ettiği mukabeleyi görmektedir. Türk gazetelerinin böyle bayağı ve gülünç oyunlara kapılıma-cakları muhakkaktır.

Almanların geçenlerde Avrupa hâdi-selerini kendi noktai nazarlarna göre bildiren türkçe broşürler tabettirerek bunları İstanbulda muhtelif adreslere göndermeleri münasebetle bir yazı yaz-mış, bu manasız hareketin tamamile bey-hude bir zahmet teşkil ettiğini söylemiş-tik.

Bunu takib eden son hâdise Alman propagandasının her türlü düşünce ve kaideyi bir tarafa bırakarak işi azittigini göstermektedir. Artık kâfi! Alâkadar hükümet makamlarımızın lâzım gelen tedbirleri süratle almalarını bekliyoruz!

Sivas-Erzurum hattı 20 kilometre daha uzatılıyor

Ankara 8 (Hususi) — Sivas - Erzurum hattının Uzunahmedliye kadar temdidini hakkındaki lâylha ruznameye alınmıştır. Bu hattın uzunluğu 20 ki-lometre kadardır, iki buçuk milyon li-raya çıkacaktır.

Rusyaya karşı
İngiliz - Alman
ittifakı fikri

Lordlar kamarasında
muhalefet partisi
reisinin beyanati

Londra 8 (A.A.) — Lordlar Kamara-sında muhalefet işçi partisi reisi Lord Strabolgi, İngilterenin derhal Alman-ya ile bir ittifak aktederek Rusyaya taarruz eylemesi fikrine dair şunları söylemiştir:

— Bu, İngiliz halk külesinin kabul edemeyeceği bir siyasettir. Bunu ge-rek Almanya'ya, gerek Rusyaya iyice anlatmak lâzımdır.

Finlândiyaya İngiltere tarafından yardıma bulunabileceği meselesi hak-kında da demiştir ki:

— Şu mütaleadayım ki, eğer bütün İskandinavya memleketleri için bir tehlike mevcut olduğuna karar verir-sek elimizde gelen kuvvetlerle Fin-lândiyaya yardım etmemiz muvafik ol-ur. Fakat tehdid siyasetile iğnelemek siyasetini karıştırmak manasızdır. Bu-gün İngiltere ile Rusyanın birbirine karşı harb etmeleri kadar Almanya -nın hoşuna gidecek hiçbir şey yok-tur.

Almanların
Ruslara oynamak
İstedikleri oyun

Amsterdam 8 (A.A.) — «Havas»: Şimdiki harbin Türkiye ve Yakınşark istikametinde genişlemesi ihtimalleri Al-manya'da her gün biraz daha açıkça mev-zubahsa edilmektedir.

Almanlar Rusların Basra körfezi isti-kametinde bir taarruzunu memnuniyetle karşılayacaklardır. Alman gazeteleri Rus-ya'ya Norveç limanları istikametinde ge-nişlemek ise, buzsuz bir denize çık-mağı tavsiye ediyorlar.

Hamburger Fremdenb'att gazetesi, Türk - İngiliz - Fransız muahedesinin es-ki İngiliz - Rus ihtilâfını tekrar canlan-dıracağını yazıyor ve bu yüzden Rus - Japon ihtilâfının süratle halledileceğini ümid ediyor.

İngilizler dün iki Alman denizaltı gemisini daha batırdılar!

(Bastarafı 1 inci sayfada)

Londra 8 (A.A.) — İngiliz bandıralı 8795 tonluk Navarota yük vapuru At-las denizinde torpillerle batırıldı. Tayfa-dan 43 kişi kayıbdır. Kurtarılan 35 kişi İngilterenin cenub sahilinde bir liman-na, 9 kişisi de diğer bir limana çıka-rılmıştır.

Londra 8 (A.A.) — Pamuk yüklü bu lunan Chancellor adındaki ve 4.207 ton hacmindeki İngiliz vapuru bir mü-sademe neticesinde batmıştır.

Son dak'ka:

Londra 8 (Hususi) — Geç vakit a-mirallik dairesi tarafından neşredilen bir tebliğ, bugün ikinci bir Alman tah-telbahirinin daha batırılmış olduğunu bildirmektedir.

Bu tahtelbahir tam denize daldığı sı-rada bir tayyare tarafından görülmüş ve şulan bombalarla batırılmıştır.

Bilâhare iki İngiliz distroyeri de hâ-dise yerine gelerek, denizaltı bombaları atmışlardır.

Türkiye, Rusya ve Romanya

Londra 8 (A.A.) — Siyasî mehafil. Türkiye ile Rusya arasında mün'akid 1935 tarihli misak mucibince Rusyanın Romanya ile karşılıklı yardım misakı im-za etmeden evvel Türkiye'ye keyfiyetten haberdar ederek Türkiye ile istişarede bulunması iktiza etmekte olduğunu be-yan etmektedirler.

İngiltere ile bitaraflar
arasında ticari
görüşmeler

Londra 8 (A.A.) — İngiltere, müm-ktin olduğu derecede fazla bitaraf mem-leketlerle ticaret anlaşmaları akdetmek için müzakerelerde bulunmaktadır. Bu hususta bugün Londrada Türk, İzlanda, İrlanda, İsveç, Norveç, Danimarka, Bel-çika ve Holânda heyetlerinin bulunmak-ta olduğu kaydediliyor.

Bütün bu heyetlerle müzakereler iler-lemişdir. Fakat iki sebep dolayısıyla taf-silât verilmiyor. Birincisi düşmana malû-mat vermemek, diğeri de müttefiklerle uyusmak istiyen memleketler üzerinde Almanyanın mutad olan tazyiklerine mâ-nî olmaktır. Binaenaleyh malûmatın ol-maması müzakerelerin terakki etmedi-gini tazammun eylemez.

Majino hattında
yeni istihkâmlar yapıldı

Paris 8 (A.A.) — Dün salâhiyetler askeri Fransız mehafilli, Majino hattı-nın takviyesi için muhasamatın baş-langıcındanberi Fransız erkânı harbi-yesi tarafından teklif edilmiş ve bu teklif üzerine yapılmış olan tertibatı inşa etmişlerdir. Fransız ordusunun istihkâm kıtaatı, üç ay devam eden çe-tin bir çalışmadan sonra yeni istihkâ-mat inşa etmiştir. Bu istihkâmlar, Ce-nevreden Dunckerke'e kadar Fransız hududunu gerek karadan ve gerek ha-vadan yapılacak her türlü şiddetli taar-ruzlara karşı muvaffakiyetle mukave-met edebilecek bir hale getirmiştir.

Yeni istihkâmlar, Majino hattının ö-nünde ve yan taraflarında yapılmıştır. Bu kuvvetli müdafaa hattına, tank-lara karşı yapılmış olan sedler ve mayn torlaları ilâve edilmiştir.

Bu ikinci müdafaa hattı, istihkâmla-rının çokluğu itibarile Zigfrid hattına benzetilebilir.

İzmirde şiddetli
yağmurlar

İzmir 8 (Hususi) — Rüzgârla bera-ber yağın şiddetli yağmurlardan son-ra İzmirde bir kısım yerlerde sel teh-likesi başgöstermiştir. Birçok evlerin kiremitleri uçmuş, telefon muhavere-si iukitaa uğramıştır. Yukarı mahalle-lerde seller bazı evlerin alt katlarına hücum etmiş, çukurlar açmıştır.

Deutsch'and kruv-zörü
bir Alman limanında

Kopenhag 8 (A.A.) — National Ti-dende gazetesinin Berlinde aldığı bir habere nazaran Deutschland ceb kruv-zörü, bir Alman limanına vasil ol-muştur.

Sabaktan Sabaha

Siyaset
ALEMİNDE

• Fena şayia
bombardımanları

Yazan: Selim Rağın Emec

Bir müddettenberi bazı kaynak-lar Türkiye ile Sovyet Rusya a-rasında silâhlî bir ihtilâf vukua ge'mesi ihtimalini yayıyorlar. Yalnız memleke-timizin değil, bütün komşu ve dostları -mızın da âlaka göstermekte haklı bulun-dukları propaganda mahiyetli bu riva-yetlerin bir esasa dayanmaktan ziyade bir temenniyi ifade etmekte olduklarını söylemek, yerinde bir tavzih olur. Sov-yet Rusya ile Türkiye arasında dün ol-duğu gibi bugün de silâhlî halledilmeyi icab ettirebilecek bir ihtilâfın çıkmasını, biz, şahsan müsteb'ad sayarız. Sovyet Rusyanın şimaldeki bazı komşularile yapmış olduğu anlaşmalardan sonra Fin-lândiya ile düştüğü müessif anlaşmaz-lığı meydana getiren coğrafi vaziyet'lerle bizim coğrafi vaziyetimiz arasında baş-ka başka farklar vardır. Şimal mintaka-sında, Sovyet Rusyanın iddiası, Lenin -grad şehri ile Kronstad harb limanına hâ-kim bulunan ve bir taraftan Estonya, di-ğerk taraftan Finlândiyaya aid olan arazi-de bazı tashihat yapılmasını istiyor, bu vaziyetin, Sovyet Rusyanın ikinci baş şehri ile Baltiktaki yegâne müstahkem limanı için daimi bir tehlike teşkil cy-lediğini ileri sürüyordu. Halbuki, bizim için böyle bir vaziyet mevzuabahs de-ğildir. Türkiye cumhuriyeti, Boğazlarda kullandığı ve kullanmaktan fariğ olma-yacağı mutlak sahiplik hakkı yanında, bu Boğazların Karadenize musil birer geçid o'duklarını da göz önünde tutarak Karadenize âlakadar olan devletlerin hak ve menfaatleri için mükelmel ve gillî gıssız bir muhafızlık yaptığı inkâr edilemez. Bunun böy'e olduğunun en sa-rih delili, giriştiği bütün siyasi müza-kelerden komşusu ve dostu Sovyet Rus yayı haberdar etmesile şübut bu'muş-tur. Hatta, kendi emniyeti bakımından almak lüzumunu duyduğu tedbirlerin yanlış anlaşılmasını için de, Sovyet Rus yava karşı her hangi bir silâhlî ihtilâfa sürüklenmeyeceğini ilân etmiştir. Bu ka-dar sarif bir hüsnü niyetin davet edebi-leceği şey, sadece takdir olabilir. Bun-dan dolayıdır ki bazı kaynakların isaa-sından kekinmedikleri bir takım şayiaları, biz, hakikatle münasebattar say-madık, bunları, hasmane temennilerin kıvafet değiştirilmiş bir sekilerinden biri olarak gördük. Bu sebeble büyük komşumuzun niyetlerimizin halisiyeti hakkında zerretüma tereddüdü olacağını sanmayız. Yaramız yok. Binaenaleyh gocunmamıza da sebep mevcut değildir, der, geçeriz.

Selim Rağın Emec

Meclisin dünkü top'antısı

Ankara 8 (A.A.) — B. M. Meclisi bu-gün Refet Canatizin başkanlığında top-lanarak sanayiye kullanılan irtidai mad-delerle makine alât ve edevatı ve bun-ların yedek parçalarının gümrük resim-leri hakkındaki Vekiller Heyeti karar-larının tasdikine aid kanunun birinci müzakeresi yapılmıştır.

Meclis Pazartesi günü toplanacaktır.

Bir ölçü ve tahlil

Devlet sistemleri üzerinde tahliller yapmak ilmi şeklide de olsa gazete sayfala-rında yerli olmayan nazik bir mevzu sayılır. Lâkin uzaktan seyircisi olduğumuz bu harb yalnız askeri ve siyasi hareketlerle değil, milletlerin sevk ve idare-si bakımından tetkike değer örnekler verdiği için sadece gördüklerimizi zap-tetmekte mahzur yoktur.

Geçen Büyük Harbdenberi artık tabii ömrü tükendiği iddia edilen demokrasi bugün en çetin bir imtihan geçiriyor. Fransadan Amerikaya kadar en ihtiyar ve en genç demokrasiler için o kadar ağır ithamfar yürütüldü ki hukuku esasiye üleması arasında bile bu sistemla artık son devrini yaşadığını söyleyenler bu-lundu.

Fransız muharrirlerinden Jean Giraudoux, harbden birkaç ay evvel nesrettiği Plems Povvoirs isimli kitabında bunu uzun boylu tahlil etti ve Fransanın kur-tulması için kendine göre bir takım şartlar sayıp döktü.

Demokrasi hakikaten ihtiyarlamış mıdır? Harbe takaddüm eden Münih müâ-katı bu iddiayı ileri sürenler için pek kuvvetli bir vesika olmuştu. Fransız baş-vekil Münih'ten Parise suh getirdiği için adeta halâskâr gibi karşılanmıştı. Fran-sa harbden korkuyor muydu? İnsanîyet ve medeniyet hesabına harb şüphe yok ki arzu edilmeyen bir alettir. Fakat bir milletin şeref ve istiklâli davasında harb mukaddes bir ihtiyaç olur. Cihana şeref ve kahramanlık örnekleri gösteren Fran-sa, demokrasinin babası Fransa bunu inkâr mı ediyordu?

Fransa toprakları üzerinde böyle bir havanın yerleştiğine kanaat getirenler Bü-yük Harbin zaferle yağlanmış, kavşamsı görünen Fransız uzviyetinin artık yeni bir mücadele için gerilemeyecek kadar gevşediğini de iddia ediyorlardı. Harb baş-lyalı dört ay oluyor. Fransa henüz bir şey kaybetmiş değildir ve zaferi 1918 den daha emniyetle bekliyor. Fransa ve İngiltere daha kendilerini Almanya ile halli harbde ilân ettikleri 2 Eylül gecesi bir ağızdan şöyle söylemişlerdi:

— Biz bir yıpranma harbine başlıyoruz. Dayanan kazanacak!
Bunu söyleyen müttefikler o şekilde dayanıyorlar ki her geçen gün kuvvetle-rini arttırıyor. Denilebilir ki her siyasi teşekkülü hatta muzafer bile o'sa zavıf düşüren harb Fransa için tamamille aksine olmuştur. Fransa, morali, ekonomisi ve idarî ve siyasi bütün teşkilâtı ile dipdiri bir haldedir. Demokrasinin iflâs etti-ğini iddia edenler harbden evvelki o meşhur ideoloji üleması gibi iflâs ettiler. Bir defa daha a'laşıldı ki serbest rejimler autocrate idarelerden daha verimlidir.

Buham Cahid

Şehir Haberleri

Inhisarlar bu yıl muhtelif mintakalarda mühim miktarda mübayaat yaptı

Inhisarlar idaresi bu sene içki imalinde kullanılmak üzere 801 bin kilo ana son mübayaat etmiştir. Bu miktar geçen yıla nazaran bir miktar fazladır. Bunun sebebi içki istihlakının artmakta bulunmasıdır.

Bundan başka idare gene içkiler için bu yıl içerisinde 4 milyon 137 bin kilo yaş üzüm, 2 milyon 656 bin kilo kuru üzüm, 2 milyon 256 bin kilo hurda incir, ve bir imalinde kullanılmak üzere bir milyon 703 bin kilo arpa satın almıştır.

Kuru üzüm ve hurda incir mübayaatına devam edilecektir. Mübayaat daha ziyade İzmir, Edirne, Konya, Gaziantep ve Kayseri havalisinden yapılmaktadır.

İdare ana vatana yeni katılmış bulunan Hataydan da 300 bin kilo hurda incir almıştır.

Inhisarlar idaresi, kış mevsiminde istihlakı pek fazla olan şarab imaline de

son derece ehemmiyet vermektedir. Bu sene idare özüm mahsulünden şarab için 3 milyon kilo almıştır. Bundan başka Te-kirdağdan da 2 milyon kilo üzüm alınmıştır.

İdare Malt hülâsası denilen şurub imaline de karar vermiştir. Bunun için icab eden hazırlıklar ikmal edildiğinden, pek yakından Malt hülâsası piyasaya çıkarılacaktır.

Tütün inhisarı pek yakında piyasadan kaldırılacak olan Bayan ve Hanımelî, sigaraları yerine kaim olmak üzere «Gelink» adlı yeni bir sigara imaline karar vermiştir. Yeni sigaranın fiatı henüz belli olmamakla beraber, Hanemli ve Bayan sigarasından daha ucuz olacak, fakat nefaseti onlardan noksan olmayacaktır.

Ayrıca bu sigaranın 25 lik çeşidi de yapılacaktır.

Ekmek pahalılığı hakkında bir rapor hazırlandı

Dahiliye Vekâleti, İstanbulda on para fırlayan ekmek fiatları hakkında belediye-yenin mütealeası istemiştir. Belediye, Vekâletin istemiş olduğu malûmatı hazırlamış, mufassal bir rapor halinde Ankara'ya göndermeğe karar vermiştir. Bu raporda ekmek fiatının on para yükselmesine çuval fiatlarındaki gayri tabii tereffüün ve kepeklerin satılmamasının sebep olduğu ileri sürülmüş, fiat müvazenesini temin edebilmek için toprak mahsulleri ofisinin İstanbulda sattığı buğday fiatlarında bir miktar tenzilat yapmasına lüzum göstermiştir. Mevcud şartlar dahilinde un ve çuval fiatlarındaki tereffüe mâni olunamayacağından, ekmek fiatlarını normal vaziyette tutabilmek için ofisin muhakkak fedakârlık yapması lüzum geleceği raporda etrafile izah edilmiştir.

Bir adam alacak yüzünden arkadaşını yaraladı

Dün Feneryolunda bir alacak meselesinden bir adam arkadaşını bıçakla ağır surette yaralamıştır.

Ötedenberi bir alacak meselesinden araları açık bulunan Feneryolunda 204 numaralı evde oturan Abbas'a, aynı yerde ikamet eden arkadaşları Cemal dün birbirlerine rasgelmışlerdir. İki arkadaş arasında bu alacak meselesi tekrar tazelenmiş, az sonra da iş kavgaya dökmüştür.

Bu dövüşme esnasında Cemal bıçakını Abbasın yüzüne ve vücudünün muhtelif yerlerine saplamıştır. Yarası ağır olan Abbas tedavi edilmek üzere Nümune hastanesine kaldırılmış, suçlu Cemal yakalanmıştır.

Bakırköyünde tecrübe sayımı yapılacak

1940 senesinde yapılacak nüfus sayımı hakkında konuşmak üzere dün vilâyette bir toplantı yapılmıştır. Vali muavini Haluk Nihadın reisliği altında yapılan bu toplantıda kaza kaymakamları, nüfus müdürü, belediye muamelât müdürü ve harita şubesi müdürü bulunmuştur.

Nüfus sayımına başlamadan evvel numerotaj aylarının tanzim edilmesi kararlaşmıştır. Bulunan levhalar yenilenecek, numerotajsız semtler numerotajlanacaktır.

Yeni sayım 1940 senesi Teşrinlerinde yapılacağından, tecrübe mahiyetinde olmak üzere Bakırköyünde yakında bir sayım yapılacaktır. Bu işlerle meşgul olmak üzere vali muavini Haluk, vilâyet mektubcusu Osman, belediye muamelât müdürü Zühtüden mürekkep bir heyet seçilmiştir.

TESEKKÜR

Bizi teselli buılmaz bir ızdırab içinde bırakarak hakikatin ve faziletin âlemine göçen zavallı kızım Meleğin son hizmetinde bulunan arkadaşlarına ve meslektaşlarına ve bilhassa bütün gücü ile lüzum olanı yapan Şehir tiyatrosuna, duyan bir babanın ilelebed şükranını kazanacak derecede en ince teferrüata kadar san'atkârane düşünen ve san'atkârane yapan Şehir tiyatrosu rejisörü Muhsin Ertuğrula ve bizi teselli eden kadirşinas dostlara şükranlarını alenen arz etmeye muhterem gazetenizin tavassutunu rica ederim.

Annesi Babası betsekâr
Seniye Muhlis Sabahaddin

Pazarlıksız satış kontrolleri artırılacak

Son günlerde perakende satış yapılan ve pazarlıksız satış kanununun şümul daresine giren birçok yerlerde pazarlıksız satış yapılmakta olduğu alâkadarların nazarı dikkatini celbetmiştir.

Dükkanlarında «Burada pazarlıksız satış yapılır» levhası ve sattıkları emtianın üzerinde de kanunun tarif ettiği veçhile birer fiat etiketi bulunduğu halde dükkanların pazarlıksız satış yapabilemelerinden etiketlere hakiki fiatları koymadıkları ve bunun da pazarlık yapmadan alış veriş edenlerin zararını mucib olduğu anlaşılmıştır.

Hem kanuna rağmen sakim bir âdetin yeniden yayılmasına imkân vermemek ve hem de kanuna riayetkâr ve pazarlık yapmak ifiyadında olmayan müstehlik kütlesinin aldanmasına mahal bırakılmamak üzere pazarlıksız satış kanununun tatbiki için kontrollerin artırılması kararlaştırılmıştır. Fi'hakika bir müddettenberi şehrin muhtelif semtlerinde gerek esnafın ve gerekse halkın evvelce olduğu gibi pazarlıkla alış veriş etmekte oldukları ve bunun günden güne artmak istidadi gösterdiği görülmekte idi.

Cemiyeti Akvam delegemiz Cenevreye gitti

Yakında toplanacak olan Milletler Cemiyetinde hükümetimizi temsil edecek olan daimi delegemiz meb'us ve muharrir Necmeddin Sadak, dün akşam Cenevreye hareket etmiştir.

Profesör Köprülü şerefine bir çay toplantısı yapıldı

Toplantıdan bir intiba

Profesör Fuad Köprülüye Sorbon üniversitesi tarafından fahri doktorluk payesi verilmesi münasebetile dün akşam 17,30 da değerli mütefekkirimiz için Eminönü Halkevinde çaylı bir toplantı tertib edilmiştir.

Bu toplantıda başta vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar olmak üzere Parti müfettişi Fikret Silay, Üniversite profesör ve doçentleri, belediye, vilâyet erkânından bazıları ve fikir, san'at, ilim âlemine mensub birçok güzide zevat hazır bulunmuşlardır.

Eminönü Halkavi dil, tarih ve edebi-

yat kolu reisi Mehmed Halid Bayrı kısa bir hitabe irad ederek Köprülü Ev adına selâmlamış, tebrik etmiş, memleket irfanına olan hizmetini tebarüz ettirmiştir. Fuad Köprülü verdiği cevabda kendisine gösterilen bu alâkadan çok mütehasis olduğunu, kendisinin sadece vazifesini yapmağa çalışan bir insan olduğunu, muvaffak addediliyorsa, bunun kendisi için hakiki bir şeref olacağını söylemiştir. Çay masası başında samimi müshabeheler yapılmış ve toplantı geç vakte kadar devam etmiştir.

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilanları

Muhammen bedeli 3680 lira olan 50 000 Kg. Pis gaz 21.12.1939 Perşembe günü saat (15) on beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 274 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat kanununun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (14) on dörde kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (10052)

Galatasaray Lisesi Alım Satım Komisyonu Başkanlığından

Miktarı	Muhammen Fl.	İlk teminatı
Metre	Kuruş	Lira
225	450	76

Lâcivverd kumaş
Galatasaray Lisesine lüzumu olan miktar ve muhammen fiatile ilk teminatı yukarıda yazılı lâcivverd kumaşın 12/XII/939 Salı günü saat 15 de Beyoğlu İstiklal caddesi No. 849 liseler muhasebecliğinde toplanacak okul komisyonunda açık eksiltmesi yapılacaktır.

İstekiller nümune ve şartnameyi görmek için okul idaresine ve ticaret odasının yeni yıl vesika ve teminat makbuzile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. «9645»

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden:

İdare bendiye ihtiyacı için 2500 adet harici kıymetli etiket tahtası, 20.000 adet harici adi etiket tahtası, 200.000 adet dahilli adi etiket tahtası, 12.000 adet dahilli kıymetli etiket tahtası, 50.000 adet büyük tahta kapsül alımı açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 20 - 12 - 939 Çarşamba saat 15,30 da B. Postane binası birinci katta P. T. T. Müdürlüğü odasında toplanacak Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedeli «3140» lira, muvakkat teminat «235,5» liradır.

Taliblerin olbaptaki şartnamesile mübürü nümunelerini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr Müdürlük İdari Kalem Levazım kısmına, eksiltme gün ve saatinde de 939 senesi için muteber Ticaret Odası vesikası, muvakkat teminat makbuzile birlikte komisyona müracaatları «9925»

Neş'enizi kaybedenler... tebessüme hasret çekenler... hayatın zevkini anlamayanlar... koşunuz! Dünyanın en güzel çifti Altın sesli
IR NNE DUNNE çok sevimli **DUGLAS FAIRBANKS CUNYOR**
hepinizin aradığı bu saadeti... hasretle beklediği neş'eyi

YAŞAMAK ZEVDİR

Filminde size verecektir. Herkes bu hafta

LÂLE'ye

İlâveten: Miki ve en son METRO JURNAL

Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilâtli halk matineleri

BUGÜN SAKARYA Sinemasında

Tangolar... Rumbalar... Meksikanın bayramları ve en güzel kızları... Bütün bunları:

GÜZEL ESİRE

Fransızca sözlü ve renkli filminde göreceksiniz. Baş rollerde:

LILY DAMITA ve Manuella DEL KAMPO

Bir aşk filmi... Bir lüks ve ihtişam nümunesi ve bir şarkı ve aşk serenadları olan bu müstesna filmi görünüz.

İlâveten: **MUZİKALİ POSTA KUTUSU**

2 kıymetli mükemmel bir şarkı ve dans filmi

Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilâtli matinelere

SARAY Sinemasında

Takdir nazarılarla seyredilen nefis musikiyi dinleyerek göz kamaştırıcı tabioları büyük bir zevkle beğenerek candan alkışlanan

AŞKIN ZAFERİ

Fransızca sözlü emsalsiz filmi siz de görünüz. Baş Rollerde:

LEO CARILLO - ZAZU PITTS - PAT PATERSON

Bilhassa meşhur JACK WHITE ve KENNY BAKER Orkestralarının ruh-nûvaz havaları dinleyicileri gâşyediyor.

İlâveten: **FOKS JURNAL** son dünya ve harb havadisleri

Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilâtli matinelere

Hukuk gecesi

Hukuk Fakültesi talebesinin tertib ettiği hukuk gecesi, bu gece saat 10 dan itibaren Tokatlıyan salonlarında, sabaha kadar devam eden bir balo ile tes'it edilecektir. Balonun neş'eli geçmesi için hiçbir tedbir ihmal etmeyen, tertib heyeti, davetlilerine gayet cazib sürprizler hazırlamıştır.

Eskişehirde

Doktor Bürhan Konuray

Birinci sınıf Bevlhye Mütahassısı
Eskişehir İstasyon Caddesi Sağlık
Yurdu sırasında No. 96

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında
akşam saat 20,30 da

Şeytan

İstiklal caddesi komedi kısmında
gündüz saat 14 te

Kel Oğlan

akşam saat 20,30 da

Kan Kardeşler

Halk Opereti bu akşam saat 21 de

Pipça

BUGÜN TAKSİM Sinemasında

ÜÇ AHHAP ÇAVUŞLAR artisti

MAKS BROTHERS

R. K. O. Film şirketi hesabına 1939 da çevirdikleri senenin en eğlenceli, en neş'eli ve baştanbaşa hareket ile dolu

TÜRKÇE SÖZLÜ

PASTIRMACIYAN ve ŞÜREKÂSİ

2 saat **KAHKAHA - NEŞE - NÜKTE**

İlâveten: **EKLER JURNAL** en son haberler ve **MİKİ MAUS DİKKAT**: Bugün saat 1 ve 2,30 da tenzilâtli seanslarında istifade ediniz.

Harbler ve nakil vasıtaları

Ordulara şimendiferler mi, yoksa otomobiller mi faydalı oluyor?

Yazan: Hasan Âli Ediz

Nakil vasıtaları ticarî ve ekonomik bağların bir esası olmakla beraber, her zaman için harbin başlıca unsurlarından biri olarak sayılmışlardır. Bir çok büyük askerler, iktisadî harbe en esaslı amillerden birinin yollar ve nakil vasıtaları olduğunu söylemekte mütefakkırlar. Strateji, taktik, ordunun teşkilâtı ve her şeyden evvel o devirde mevcut olan tekniğe ve nakil vasıtalarına bağlıdır. Geniş bir şimendifer şebekesi olmadan orduların ne yerlerinden kumildamalarına, ne kendilerini beslemelerine, ne de cep-hanelerini tedarik etmelerine imkân yoktur.

Şimendiferin ve şimendifer şebekesinin harbler için olan ehemmiyeti ilk defa 1870 - 1871 Fransız - Alman muharebesi esnasında ortaya çıktı. 1870 muharebesinde Almanlar, Fransızlara nazaran daha geniş bir şimendifer şebekesine malik oldukları içindir ki, ordularını vaktinde muharebe sahalarına sevk edebilmişler ve düşmanlara karşı adedi faikiyetlerini temin edebilmişlerdi. Bu hal muharebenin neticesi üzerinde tesirini göstermekten geri durmamıştı.

Şimendiferlerin 1870 harbindeki rolünü takdir eden Almanya, 1914-1918 harbinden önce bütün kuvvetle memleket içinde şimendifer şebekesini genişletmeğe çalışmıştı. 1914 harbinden önce, Şarkta Rusya ile, garbda da Fransa ile harbe hazırlanmakta olan Almanya, en kısa bir zamanda garb cephesinden şark cephesine veyahud şark cephesinden garb cephesine muazzam kuvvetler nakledebilecek, bir-birine müvazi bir çok şimendifer hatları inşa etmişti. Almanyanın geçen Büyük Harbe dört sene mukavemet etmesinde yardım eden en mühim amillerden biri de, bütün memleketi demirden bir ağ içine almış olan şimendifer sayesinde olmuştur.

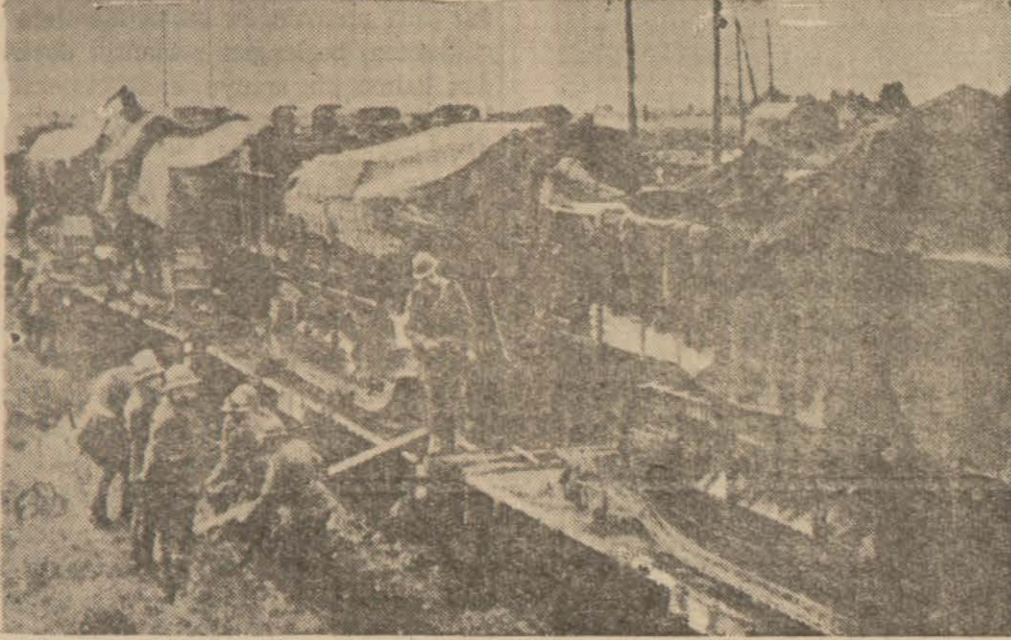
Şimendiferlerin harbe oynadıkları role ilkinci bir misal de 1905 senesindeki Rus - Japon harbidir. Ucsuz bucaksız Rusyayı geniş bir şimendifer şebekesi birbirine raptedemiyen Çarlık hükümeti, 1905 harbinin en buhranlı bir zamanında Uzaksark ordusuna adeta tecriid edilmiş bir halde bırakmış ve kendi eline Mukden mağlûbiyetini hazırlamıştı. 1905 harbinde Çarlığın başlıca mağlûbiyet sebebi, şimendifer yokluğu idi.

1914 - 1918 harbi, her şeyden önce bir teknik harbi idi. 1914 harbinde kullanılan teknik vasıtalar, bundan önceki hiç bir muharebede kullanılmamıştı. Bu vaziyet, her şeyden önce geniş bir nakliyat şebekesine ihtiyaç hissettirmişti.

1914 - 1918 Dünya Harbi esnasında şimendiferlerin oynadıkları role ufak bir misal vermek için şu rakamları zikretmekle iktifa edelim: 1916 yılı Verdün muharebeleri esnasında yalnız beş ay içinde (Şubat, Mart, Nisan, Mayıs, Haziran) şimendifer vasıtasıyla 271.814 ton cephane ve 222.245 asker nakledilmişti.

1914 - 1918 harbi üzerinden, yirmi yıldan fazla bir zaman geçti. Teknik, hiç durmadan dev adımlarla ilerledi. Bugünkü ordular, gerek hammiyet gerekse keyfiyet itibarile, teknik bakımından geçen Dünya harbindeki orduların kat kat fevkindedir.

Harb tekniğine sad vasıtaların gerek kemiyet gerekse keyfiyet itibarile, ne kadar çoğaldıklarını ve inkişaf ettiklerini anlatabilmek için, gerek hafif gerekse ağır makineli tüfeklerin taklarını, nazaran bir kaç misli arttığını, tazyare dafi topu da dahil olduğu halde bir çok yeni cins top peyda olduğunu, motorize orduların tasavvurun fevkinde büyüdüklerini zikretmek kâfidir.

Garb cephesinde tankların şimendiferlerle nakli

Bugün hareket halindeki bir ordu, gerek kendi gıdası için, gerekse beraberinde taşıdığı nakil vasıtalarının kömür ve benzinleri için günde birkaç tene ihtiyaç hissetmektedir.

Bugünkü ordularda teknik vasıtaların arttığını kaydederken gayet mühim bir nokta üzerinde durmak mecburiyetindeyiz: Ordularda teknik vasıtaların artmasına rağmen bir hükümet ordusunun insan adedini azaltmak cihtine yanaşmamıştır. Binaenaleyh, bir taraftan teknik vasıtaların namütenahi kömür ve benzin isteyişleri diğer cihetten de ordularda canlı insan kadrosunun artışı, nakil vasıtalarının rolünü bir kat daha arttırmış bulunuyor.

Nakil vasıtalarının muharebelere oynadıkları rolü zikrederken, en mühim nakil vasıtalarından biri olarak otomobil üzerinde durmak mecburiyetindeyiz.

Otomobillerin harblerde esaslı bir nakil vasıtası olarak kullunılma tecrübesi ilk defa olarak 1914 yılında başlamıştır. 1914 yılında, Alman orduları bir sel gibi Paris üzerine aktığı zaman, o devirde Paris müstahkem mevki kumandanı olan General Galliyeni, Paris'te mevcut olan askerlerden bir ordu vücude getirmiş, bütün Paris taksilerini harekete geçirmek bu orduyu süratle cepheye sevk etmek suretile Almanların yürüyüşünü durdurmuştur.

1914 - 1918 muharebesi esnasında otomobil nakliyatının mühim rol oynadığı yerlerden biri de Verdün olmuştur. 1916, Verdün muharebeleri esnasında, Almanlar ağır toplarla Paris - Verdün şimendifer hattını dövdükleri için, Fransızlar 4000 otomobil ve kamyonları murekkeb bir otomobil kolunu yaratmak suretile nakliyatı idame ettirebilmişlerdir. Bu otomobiller yalnız iki hafta zarfında 22,500 ton cephane ve 200.000 insan nakletmişlerdir.

1918 yılındaki Alman hücumunu durdurdukları zaman Fransızlar, yalnız 22 Marttan 30 Martta katlar olmak üzere kamyonlarla 11 piyade fırkası nakletmişlerdi. 1918 yılı Mayısında ise üç hafta içinde 63 fırka asker nakledilmiştir. Harbin son üç ayı zarfında Fransızlar otomobil ve kamyonlar vasıtasıyla 1,5 milyon insan ve 4,5 milyon ton cephane nakletmişlerdi. 1918 yılının yalnız Eylül ayının yarısında Fransızlar, Sen Mişel'deki ordulardan 950 bin kişiyi otomobil ve kamyonlarla cephenin diğer bir kısmına nakledebilmişlerdi.

Şimendifer ve otomobillerin harblerdeki rolleri bugün dünden fazladır. Fakat Lehistan - Almanya harbinde gördüğümüz üzere, artık tazyare de esaslı bir nakliyat vasıtası olarak ortaya çıkmış bulunuyor. Nitekim İtalyan - Habeş harbi esnasında, Habeşistan gibi hiç yolu bulunmayan bir memlekette ilerlemek mecburiyetinde olan İtalyanlar, gerek ordularını gerekse harb levsizlarını nakletmek için tazyarelerden azami bir surette istifade etmişlerdir.

Fakat bu üç tip nakil vasıtası içinde birincilik gene şimendiferlerde kalmak tadır. Şimendifer nakliyatı, mevsime bağlı olmanın, en ucuz, en seri, en mun tazam, ve tam manasile kütleli bir nakil vasıtasıdır.

Otomobil nakliyatı da iyi olmakla beraber, şimendifer kadar güvenilir bir vasıta sayılmaz! Yolların bütün iyiliğine rağmen otomobiller, ne de olsa gene mevsime bağlıdır.

Deniz nakliyatı da, esaslı bir nakil vasıtasıdır. Fakat deniz nakliyatının diğerlerine nazaran iki zayıf tarafı vardır: Evvelâ otomobil ve şimendifer nakliyatı kadar süratli olamaz; saniyen: Bu da mevsime tabidir. Fırtınalı havalarda günlerce aksaması ihtimali vardır. Binaenaleyh deniz nakliyatı biraz da mevsim nakliyatıdır.

Hava nakliyatı sürat itibarile bütün nakil vasıtalarına faiktir. Fakat bunun kütleli olarak kullanılması, bir çok şartlara bağlıdır. Binaenaleyh hava nakliyatı, bundan önce saydığımız diğer nakil vasıtalarının kullanılması mümkün olmayan şeraitte ve yerlerde cereyan eder.

Bütün bu saydığımız muhtelif tip nakil vasıtaları içinde en kudretlisi şimendiferdir. Milyonluk bir ordunun nakli için, bu gibi bir ordunun beslemesi, cephanesinin vaktinde tedariki için, hiç şüphe yok ki her şeyden önce şimendiferden istifade olunacaktır. Binaenaleyh bugünkü harblerde de şimendiferler harbin bütün yükünü sırtlarında taşıyacaklardır. Orduların serfer hale getirilmesi, vaktinde cepheye sevk edilmeleri, şimendifer nakliyatının sürat ve intizamına bağlı olarak kalacaktır.

Askerî mütehassısların söylediğine bakılırsa, havacılığın bugünkü inkişafına göre, cepheye 200-300 kilometre mesafedeki şimendifer hatlarından istifade etmek pek güç olacaktır. İşte otomobil nakliyatının rolü de burada kendini gösterecektir. Cepheye civar yerlerdeki nakliyat ise münhasıran otomobillerle cereyan edecektir. Yalnız bu rada dikkate alınması icab eden şu noktalar var: Otomobil muntazam ve düzgün bir yol ister. Halbuki cepheye civar yolların baştan başa harab olacağını da kabul mecburuz. Bu vaziyet karşısında, bugünkü harb şartları, bizden her yolda gidebilen otomobiller istemektedir. Bunu da her zaman için hesaba katmağa mecburuz.

Hava nakliyatı, esas ordu ile irtibatını kaybetmiş orduları her bakımdan beslemek için en uygun olan nakil vasıtalarından biridir.

Velhasıl, bugünkü kütle harbleri, milyonların boğuştuğu bugünkü harbler, her şeyden önce iyi bir nakil vasıtasına muhtacdır.

Dağcılık klübü binası yıkılacak
Beyoğlundaki Dağcılık klübü binası ilkbaharda yıkılacak, Takım bahçesi tevsi baharında. Belediyeye Taksim bahçesinin tevsi planını hazırlamıştır.

Hâdiseler Karşısında

TRAMVAYLARDA

Bir arkadaşım anlattı:
«Tramvayda idim. Beş buçuk kuruşluk bilet alacaktım. Beş buçuğu tamam olarak kondüktöre uzattım. Kondüktör beş kuruşu aldı.
Yirmi parayı bıraktı:
— O yirmi parayı beye ver!
Dedi. İki sıra önde oturan birini gösterdi.

Kondüktöre baktım:
— Şu biletin çantası da bana versene, dedim, çünkü bir, kendi bileti-mizi kendimize kestirmedeğin kalıyor.»

Bir başka arkadaşım anlattı:
«Arka sahanlıkta duruyordum, kondüktör, iç kapağı açtı, başını uzattı:
— Kapağı kapıyalım!
Dedi. Bu endirekt ihtar bana idi. Anladım, fakat anlamamazlıktan geldim. Tekrarladım:
— Kapağı kapıyalım!

Gene alırdımdı görünce hiddetle kapağı kapadı ve kendi kendine söylemeye başladı:
— Sahanlıkta dururlar, kapağı kapa-

mazlar.. kapı kapamak kibirlerine mi dokunuyor bilmem ki?»

Bir başka arkadaşım da şunu anlattı:
«Geç zaman Sultanahmedden Yedikuleye gidecektim. O hatta işliyen tramvaylardan birine binmişim. En arka sıralardan iki kişilik olanın arkasında ayakta duruyordum. Beyazıdı geçtikten sonra kondüktör tek kişilik sıraların arkasına geçti. Cebinden sigara paketini çıkardı, bir sigara aldı, ve tramvayın içinde sigarayı yaktı, iki nefes çektik, sahanlığa çıktı. Sahanlıkta, elektrik cihazının bulunduğu sandığın üzerinde, ayak ayak üstüne atmış oturana derd yandı:
— Sigara içmek yasakmış, insan buna alışmış durabilir mi ki?»

Eskiden de tramvay vardı. eskiden de kondüktör vardı. Eski kondüktör bugünkü kondüktörün tâ kendisi idi. Fakat bu kadar lâubali değildi.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Ayakkabılı köpek

Kansas'da Vişta eyaletinde yaşıyan Mr. Ridgeway isminde birinin beki köpeğinin ayaklarında, hususî yapılmış ayakkabılar vardır. Ve ön sol ayağının bileğine bir ufağ kol saati takılıdır.

Cenubu şarki Amerikadaki kertenkeleler

Amerikanın cenubu şarkisinde, ki çöllerde bir nevi kertenkele bulunur ki, bunlar gayet büyüktür. İçlerinde kediden daha büyük olanları da tesadüf edilir. Yeriler bu kertenkelelerin etini bütün diğer hayvan etlerinden lezzetli bulmaktadırlar.

Vest'yerlik yapan bir fil

Londra hayvanat bahçesinde bulunan bir fil o suretle talim ve terbiye edilmiştir ki mükemmel surette vest'yerlik vazifesini yapabilmektedir. Bulunduğu mahallin amiri gelince onun şapkasını, paltosunu almakta ve portmantoya asmaktadır. Misafirlere dahi aynı veçhile eylemekteydir.

GÖNÜLİSLERİ

«Söz tutmak için verilir»

Bandırma'da oturan bir erkek okuyucumun hülâsaten diyor ki:
— «Senelerce evvel bir genç kızla sevişmiştik. Evlenecektik, paramız yoktu. Tasavvurumuzun tatbiki vaziyetin düzelmesine talik ettik. Vaziyet düzeldi, hem iki tarafın düzeldi, bugün kız müreffeh vaziyettedir, ben de «çok» denilecek kadar para kazanıyorum. Yalnız bu erada tahsilim yükseldi. Dünyaya bakan pencere genişledi ve hislerim de değişti. Dün beni tatmin eden basit kız bugün ihtiyaçlarına kâfi gelmeyecek, söz, tutmak için verilir, devler, fakat istemiye istemiyor, evlenirsem bu kızcağızı bedbaht etmekten korkuyorum. Öte taraftan ona büyük bir teessür vermek ihtimali de içimde bir sızı halinde. Bana bir yol gösterebilir misiniz?»

Tahsil ile, görgü ile, servet ile okuyucumun kullandığı tabiri kullanarak söylüyeyim, «dünyaya açılan pencere» nin genişlemesini tabii bulurum. Fakat hislerin değişmesi noktasında okuyucum ile aramda fikir birliği yoktur.

Dün size saadetin timsali gibi görünen genç kız güzelliğinden, zarafetinden, namusundan ve nezahetinden ne kaybettiniz; suale müsbet cevap veremediğiniz takdirde tereddüde mahal yoktur. Fakat mantık hisse dâima galebe etmez, her şeyden önce kendinizi ikna edemezseniz kendi bedbaht etmek ihtimalini göze almayınız, bir büyük keder hayatın bütün imtidadına devam edecek küçük kederlere müreccah talanlar, fakat nihayet hayatın değişmez kaldesi onda da hükümünü yapar ve unuttur.

TEYZE

«Son Posta»nın zabıta romanı: 16

ZEHİRLİ GÖLGE

Yazan: CEVAD FEHMİ

Yeni bir muamma daha

— Bize hakikati söyleyin, haptı yutmazsınız.

— Hangi hakikati? Sizi temin ederim ki bir şey bilmiyorum. Benden şüphelenildiğini tahmin etmişim. Fakat bu derece kat'iyetle hüküm vermiş olabileceğimizi düşünmemiştim. İş oldu bitti demektir. Neden yoruluyorsunuz? Haydi gidelim.

— Bizim o kadar aceleye ihtiyacımız yok. Daha bazı şeyler anlamak istiyoruz. Leylâ hanımı vurduğunuzu itiraf ediyor musunuz?

— Delikanlı heyecan ve asabiyetle ayağa fırladı, haykırdı:

— Hayır, kat'iyen! Kat'iyen kabul etmem.

— Peki bu parmak izlerine ne diyebilirsiniz?

— Anlamıyorum ve bilmiyorum. Siz polis değil misiniz, arayıp bulun. Bıçak benim bıçağım olabilir, fakat ben bu işi yapmadım.

— Pekâlâ, yerinize oturunuz... Telâşlanmayın canım... Biraz kendinizi toplayınız, siz zabıta romanı muharriri değil misiniz? Polis haftyelerine maktullerin sırtlarına saplı bıçaklarda malûm şahısların parmak izleri bulunduğu halde katillerin meçhul ve başka şahıslar olduğunu isbat ettirip durmaz mısınız? Hemen nevmid olmaya lüzum yok.

Serkomiser bir müddet sustu. Delikanlının sükûnet bulmasını bekliyordu. Necdet yan cebinden çıkardığı keten mendille alının terlerini sil-di. Şimdi artık ellerinin titremesini saktamaya lüzum görmüyordu.

Serkomiser suallerine yeniden başladı:

— Raif beyin katlinden haberdarım, dediniz. Cinayetin sureti vukuunu da biliyor musunuz?

— Aşağı yukarı.

— Ne diyorsunuz?

— Hiç. Şaşkanlık, teessür ve korku içindedim.

— Peki amma hiçbir fikriniz yok mu?

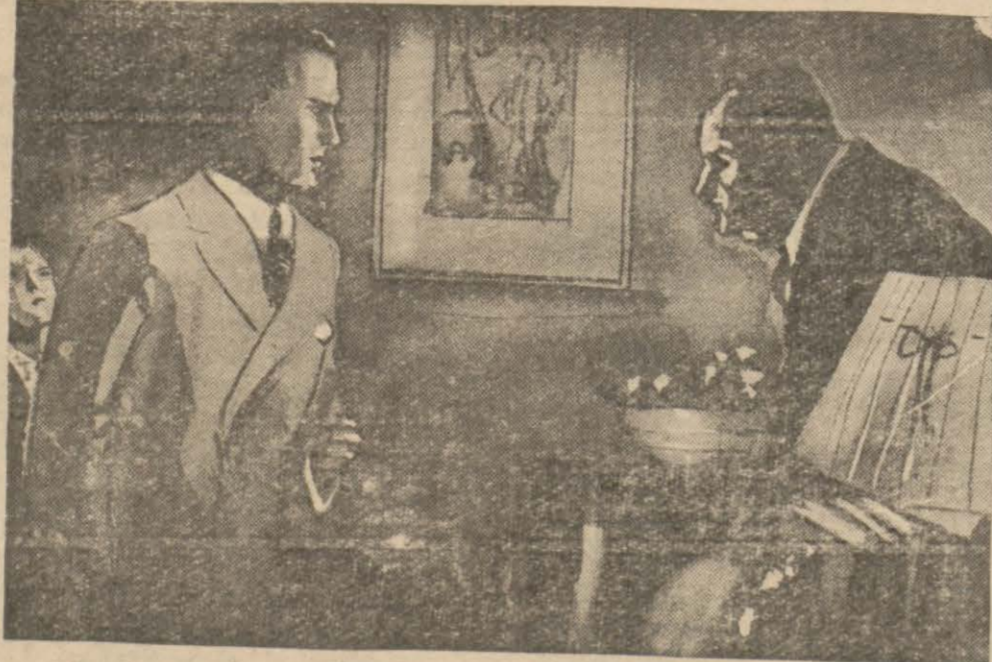
— Tamamen fikrim yok, denemez...

Allemizin tarihince sürüp gelen bir sırrı olduğunu zannediyordum. Fakat bunu bütün gayretime rağmen öğrenemedim. Aile efradından olduğum halde benden sakladılar. Çocukluğum hastalıkla geçti. Ötedenberi sinirlerimden muztaribimdir. Kim bilir, belki de bunun için bu korkunç sırrı açmayı muvafık bulmadı'ar. İşte maruz kaldığımız bu felâketleri ben hep o sırta alâkadar görüyorum.

— Kolay kolay herkesin inanamayacağı bir hikâyeye...

Necdet serkomisere dik dik baktı, sonra başını sallıyarak:

— Olabilir, dedi. Belki de siz haklısınız.

Delikanlı heyecan ve asabiyetle ayağa fırladı.

— Bize dünü nasıl geçirdiğinizi anlatır mısınız?

— Pek anlatılacak tarafı yok. Sabah-tan akşama kadar yeni açacağım evin işleriyle uğraştım.

— Bekçi İsmaili Yeşilköydeki köşkten İstanbul'a çağırın siz misiniz?

— Bunu nereden öğrendiniz? Evet ben çağırdım.

— Sebep?

— Yardım için... Acaba kabahat mi ettim!

— Leylâ hanımın size verdiği eşyaları yeni eve taşımak için dünkü günü müsabib gören de tabii sizsiniz...

— Benim, ne olacak?... Bunlarla hâdisenin alâkası ne?...

— Raif beyin Yeşilköydeki köşkte katledildiği günde köşkün bekçisini oradan ayırmayı manidar bulmuyor musunuz?

Delikanlı yeniden heyecanlandı:

— Bravo! Haydi bakalım, bundan benim yeğenimi de katlettiğim neticesini çıkarın! diye bağırdı.

— Hayır, böyle bir netice çıkardığımız yok. Sadece mutad sualleri soruyoruz. Dün saat üçte eşyalar buradan gittikten sonra nişanımızla beraber gelecek spor otomobilini garajdan çıkarmışsınız.

— Görüyorum ki, istihbaratınız mükemmel... Evet, doğrudur?

— Ondan sonra ne yaptınız?

— Neclâ ile Fincancılar yokuşuna kadar giderek bir perde tülü aldık ve tekrar geri geldik. Otomobili garaja bıraktık.

— Bunu bize isbat edebilir misiniz?

— İsbat mı? Neyi isbat edeyim?

— Otomobili garajdan çıkardıktan meselâ yarım saat sonra, bir saat sonra

geri getirip bıraktığımızı? Burada kimseyi gördünüz mü?

— Hayır... Rakat Neclâyâ sorabilirsiniz. O da beraberdi.

— Yani nişanınız mı?

— Evet.

— Geçelim. Otomobili garaja bıraktıktan sonra ne yaptınız?

İsticvab seri bir şekilde hedefe doğru ilerliyordu. Bu sorular kat'i neticeyi doğuracak bir hâdiseye zemin hazırladığını hissettik.

Delikanlının hali köpekler tarafından sıkıştırılan bir av hayvanının şaşkın ve acınacak vaziyetini hatırlatıyordu. Vakit kazanmak için serkomisere:

— Ben mi? sualile mukabele etti.

— Evet, siz... Otomobili garaja bıraktığınız andan gece bara gitmek üzere Leylâ hanımı almaya geldiğiniz saate kadar ne yaptığınızı, nerede bulunduğunuzu bize derhal bildirmelisiniz!

Odayı derin bir sessizlik kapladı. Necdet susuyor, sanki cevap vermek hususunda kendi kendisiyle mücadele ediyordu. Kat'i taarruz başlamıştı.

Serkomiser bir müddet bekledi. Sonra muzaffer bir eda ile suaini başka şekilde tekrarladı:

— Haydi delikanlı, saat sekiz ile on bir arasında Yeşilköyde bulunmadığınızı bize isbat ediniz.

— Ben mi, ben mi Yeşilköyde idim?

— Evet, hem de nişanınızla beraber...

(Arkası var)

Matbuat hatıraları

Bugün koyamadık. Yarın neşrine devam edeceğiz.

EDEBİYAT

Şiirde ekzotizme doğru gidiş...

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Son yılların genç imzalar altında intişar eden birçok şiirlerinde bilhassa bir mevzu birliği dikkatimi çekiyor. Uzak diyarlar, Okyanuslar ve binbir kokulu, binbir nebath adalar hasreti... Bu mevzu; şairi muhitinden başka âlemlere sürüklerken, başlangıcı romantik devirlerden kalma bir arzuyu ifade etmektedir. Vakıf bir zamanlar Edebiyatı Cedide şair ve nasirleri de böyle bir hülyanın içinde idiler. Tefvik Fikretin:

..... Göllerde, yeşil, boğ
Göllerde, o safiyeti vecdâver içinde

Taze ve temiz aşklar tahayyül eden mısraları gibi Hüseyin Cahidin «Hayatı Muhayyel» hikâyesi ve hatta Ahmed Hikmetin «Haristan ve Gülistan» isimli cildinin kitaba ismini veren baştaki üç kısımlık nüveli bu ruhi haletin pek manalı birer nümunesidir. Maamafin onlar böyle bir iklim ve muhit değiştirme arzusunun kapılmakta ve ayrı ayrı birer Yeni Zeland sayıklamakta bir derece haklı idiler. Çünkü muhit sıkıcı, devir karanlık ve istikbal kapanıktı. Halbuki bugün en mes'ud bir varlığa kavuşan gençlerin böyle eskimiş bir romantizm ve ekzotizm ruhu taşımalarına mana veremiyorum. Bu, olsa olsa, şiirde yeni bir cihana kavuşmak arzusudur: yeni ve henüz meçhulümüz olan bir cihana... İyi amma, o zaman da, yalnız eski devir şairleri ve ekseri romantikler gibi o «yeni» ye ve «meçhu» e hasret çekmek değil, bilakis o yeniye ve uzağı gidip yakından görmek, görebilmek ve öylece terennüm etmek lâzım gelirdi. Yoksa bugünkü seyahat sırasında uzak iklimlerin başka milletler edebiyatındaki nümunesine göre taklidler vücutte getirmek, «ekzotizm» i en dar manasile kavramaktan başka bir netice veremez. Hem sonra roman ve hikâyede bu yola atılmak mecburiyetindedir. Fakat daha evvel, edebiyatımız için yüzde doksan tarafı henüz halledilmemiş bir muamma gibi duran Anado'uyu san'at sayfalarına sokalım. Hakikaten kendi muhitimizin, kendi toprağımızın sularını, kendi yurdumuzun en küçük köy, kasaba, kır, dağ, göl ve ormanını ne zaman edebiyatımızda hakkile canlandırır ve yaşatırsak, ondan sonra başka diyarlar, meçhul diyarlar terennümüne girişebiliriz. Halbuki, bugün bile şiirimizde, gerek roman ve hikâyemizde bu mes'ud tecelliden büsbütün değilse bile, bir haylice uzaktayız. Önce can, sonra canan... İşte benim edebiyatta anlayacağım ekzotizm ancak bu formülün arkasından gelebilir. Bunun aksi bir özentî ve biraz da züğürd seyyah tesellisi oluyor. Lâkin bu kadarı kâfi ise?..

Saffet Nezihi ve «Zavallı Necdet»

Çocukluğumda roman meraklısı ha-

lam, komşu hanımlara methede ede bitiremezdi:

— Zavallı Necdet! Ne acıklı roman! Ve komşu hanımlar halama cevab verirdilerdi:

— Hep okuduk. Ne acıklı roman!

Çocukluğumda Hayalî Kâtib Salih'in kargözünü seyreden, anlar, fakat henüz roman hakkında tam bir hüküm yürütemezdim. Çünkü ilk zamanlarda okuduklarımız sadece cinaî romanlardı.

Fakat aradan daha seneler, seneler geçti. Biraz büyüdüm ve edebî romanların dilini ve anlatıldığını az çok anlar bir hale geldim. O zaman «Zavallı Necdet» i ben de okudum ve ben de başkalarına, mektebdeki arkadaşlarıma hakam gibi bu romanı ballandıra ballandıra anlattım:

— Okuyun bunu.. ne acıklı roman!

Hakikaten «Zavallı Necdet» romanı benim neslimin çocukluk ve gençlik çağlarımızda ellerimizden bırakmadığımız, bırakmadığımız bir kitabdı. «Melihan»ın aşkile verem olup sonunda hayata gözlerini yuman Necdet'in sevgisi hepimiz için ilâhî bir duygu, bir haz, bir idealdi. Eserin bilhassa kadınlara ve genç kızlara üstündeki tesiri çok büyüktü. Mahallelerde saçları üç örgüllü küçük kızlardan tutun da gelinlik çağına girmiş büyücek hanım kızlara varıncaya kadar, hepsi, tekrar tekrar hep bu romanı okurlar, bu romanın sayfalarına masum göz yaşları akıttırlardı. Bence çeyiz eşyasının al atlastan boğhaları arasında bazan kırımı yahud mavi kapaklı bir «Zavallı Necdet» cildi ilk genç kızlık rüyalarından tatlı bir hatıra idi ve bu eser o kıvrımların içine gizli bir hazla titreyen bez ve yumuk ellerle sıkıştırılır, lavanta çiçekleri arasına hususî bir itina ile yerleştirilirdi.

Şimdi o romanı yazan muharrir yetmiş beş yaşında öldü. Gazeteler onun son yıllardaki hayat acılarından bahsettiler. Bazısı bu satırları «Zavallı Saffet Nezihi» hitabile bitirdi. Fakat ben ona bu dakikada bu zavallı vasfını veremiyorum. Her maddî acı, ölümlün eşliğinde diner. Saffet Nezihinin muztarib hayatı da artık sona ermiştir ve ebediyete giden ruhunun yalnız bir tek arzusu vardır: artık unutulmamak. Artık diyorum, çünkü onu bilhassa edebiyat tenkidi ve edebiyat tarihi yazarlarımız çok unutmusuzdur. Bir zamanlar bütün bir genç neslin kalbine çarpıntılar veren bir eseri yazan adamın, nihayet, yalnız bu hususiyetinden dolayı edebiyat tarihinde bir yer almışa hakkı yok mudur?.. Halbuki Saffet Nezihinin romanı, bizde, geçmiş bir devrin hassasiyetini yaşatan bir vesika olması itibarile de mühimdir. Mehmed Rauf'un meşhur «Eylül» romanındaki Saffet (Devamı 8 inci sayfada)

«Son Posta»nın tefrikası: 25

BEN ÖLDÜRMEDİM

Yazan: Zeynel Besim Sun

Diyecek kadar ileri gitti. Evet, dalgınım. Hissim, muhakemem, şuurum hep onun için işliyor. Artık düşünmüyorum, konuşmuyorum, hatta konuşmuyorum.

Kahvelerden nefret ederim. İşsiz, haylaz, dedikoducu insanların kaynağı haline gelerek herkesin yüzüne şehrin tembelliğini haykıran bu meskenet yuvalarının önünden geçenler için bir isyanla derhal camlarını kırmak, içinde oturanları iskambil, tavla, domino başında yakalayıp sokağa fırlatmak arzularımıza güçlüklerle mukavemet ettiğimi çok hatırlarım.

«Hane» sini hafzederek adına sadece «kahve» dediğimiz bu atalet yuvaları, cemiyetin ciğerlerinde birer verem fuyvesi halinde, ahlâkî tekayyüd ettirerek, işledikçe «ileri» vasfının bihakkın kullanılmasına imkân olmuştur. Balkanlı komşularımızda şehirlerden sürülen bu «kahvehane» lerin yerinde şık, zarif, temiz pastahaneler görüyoruz. Onların

köylerinde de her üç eve bir kahve düşmüyor.

Gündelik gazetelerden birkaç tanesini bulundurduğu için «kırathane» adını alan bu «vakit darağaçlarında» iptidailiğin bütün levsiyatle karşılaşsınız. İkide, birde parmaklarını yalayıp tavla pulnarı sayılarıyla kirlenenden burnunu karıştırarak kâğıd oynayanına kadar her mübalâtsiz bulunabileceği yer burasıdır.

Daha küçük yerlerde zemini toprak, bütün malzemesi, bütün eşyası kırık ve çatlak, pencereleri gazete kâğıdıyla yamalı, içine dumandan ve gürültüden girilmez inlere kahve derler.

Bu mektebe tayininin ilk günlerinde arkadaşlarımdan bir kısmının şu veya bu kahvede verdikleri randevuyu reddeden bana şimdi bütün meslektaşlarım gülüyorlar.

Ve ben onların istihzalı şakalarına

karşı her akşam üzeri bu pis kahvenin pengeresine bir manken gibi kuruluşumun sebebini izah edemiyorum...

Evet; artık ben de caddedeki çınarlı kahvenin daimi müşterileri arasındayım. Orada, pencerenin arkasında - her tavafı müteakib - yer alarak derin bir heyecan içinde onun muhtemel geçişine intizar ediyorum.

★

Halkevi benden bir konferans istiyor. Ertesi gün vereceği ders bir akşam evvel gözden geçirmek gibi en zarurî ve en tabii vazifesini bile ihmale başlayan bir muallimden konferans!

Mevzuu da idare heyeti tesbit etmiş: Her şey şuurî midir?..

Kültür direktörü:

— Göreyim seni Haşmet; diyor, şöyle koltuklarını kabartmalısın...

Kitablarını açıyor; iki buçuk saat mütaleadan sonra kendine gelecek ha-

nüz bir sayfa bile okumamış olduğumu hayretle, esefle, meraretle görüyorum. Ben bir meczubum; artık dimağım işlemiyor, not etmiyor, kırışmıyor. Şahsımdan ve aşkımdan bahaber bir kızın büyülediği varlığını, onun hayalinden başka hiçbir şeyle meşgul olamıyor.

Konferans akşamı geldi, çatı. Bütün manasile bomboş bir kafa ile sahneye çıktığım zaman karşıdaki samim kütlesini evvelâ simsiyah gördüm. Bu siyahılık, tek bir noktadan aydınlandı. İşğin yükseldiği yere dikkat ettim:

Neclâ Daniş bana bakıyor!...

Gözlerimin önünden her şey silindi. Salon, halk, sandalye, koltuk, ne varsa yok oldular. Sevgilimle başbaşa, göğöze, yüzyüze ikimiz kaldık. Ağyardan hâli bu mahremiyet içinde ona derdimi döktüm:

Spiritüalistlerce ileri sürülen bir nazariyeye göre insanlar ve mevcudat; tah-teşşuur dedğimiz varlığın dörtte üçü nü eskil eden, namer'i kısımları havaya mağtıs olduğu halde yaşarlar. Bir Buzdağı — Eisberg nasıl dörtte üçü su içinde olduğu halde yüzerse biz de öyle hâreket ederiz; şu farkla ki Buzdağın mağtıs kısmı bir cisim olduğu halde bizimki esirdir.

İnsanları, maddenin haricindeki ruhi ahvalde, bu tahtesuur sevk ve idare eder; aşk bunun en büyük misalidir.

(Arkası var)

En kahhar zaruretin bile, ekseriya, yaratamadığı bu sukutu, bilerek, isteyerek kabule imkân var mıydı? Ferhunde Sevgi çıldırmış mıydı?

Fakat neden tebdilini istememişti de istifaya yürümüştü?

Bu nok'ta, bir çengel gibi, dimağıma takılıp kaldı. Vekâlete karşı idari, sihhî, hususî veya resmî bir sebep göstererek tebdil isteyebilirdi. Bu arzuya belki mekteb idaresi de yardım ederdi.

Öğretmen arkadaşların anlattıklarına göre direktör kendisini çağırması ve istifadan vazgeçirmek için hayli uğraşmışsa da muvaffak olamamıştı.

Şu halde Ferhunde Sevgi muayyen bir maksadla, sabit bir fikirle istifaya karar vermiş olacaktı.

Bu maksad sadece benden uzaklaşmak mı? Aklım ermedi...

★

Hergün, muayyen olmayan saatlerde, Yiğitler caddesindeki evi tavaf ediyordum; artık burası benim kâbemdirdi. Bütün varlığımı nisvietinin emsalsiz hüviyeti içinde eriten sevgilime temiz duygularımın bir nişan vermek istiyordum; fakat nasıl?

Beni Lizbet Zaydele doğru yürüten tesadüfe burada imkân yoktur.

Sınıfta çocuklarımla meşgul olamaz vaziyete düştüm. Dün, küçüklükten birisi:

— Bay öğretmen; çok dalgınsınız.

Hokkabazın parası

Hokkabaz büyük bir çadır kurmuş, hokkabazlık ediyordu. Küçük Günay çadırın kapısından bakıyor, içeri girmek istiyordu, fakat bir türlü giremiyordu. Çünkü küçük Günayın hiç parası yoktu. Hokkabazın çadırına girmek için de çadırın kapısında duranlara para verip onlardan bilet almak lazımdı geliyordu.

Günay üzgün üzgün dolarken hokkabazın çadırından çıktığını gördü. Hokkabaz da Günayı görmüştü:
— Ne o küçük, dedi, içeri girmek mi istiyorsun?
Günay cevap verdi:
— Evet amma param yok ki!
— Bütün üzüntün bu muydu? Ben bu

çadırın sahibi olan hokkabazım, seni içeri parasız alacağım gibi üstelik sana da para veririm. Amma sen benim sözümü dinlemelisin.

Günay esasen söz dinler bir çocuktu:
— Peki, diye cevap verdi, ben söz dinlerim.
— İşte şimdi anlaşlık. Sen bu çadıra serbest serbest girebilirsin.
— Kapıda bilet ister, bunlar bırakmazlar ki!

— Ben söylerim bırakırlar, al sana bir tane de beş liralık, bu da senin olacak; cebinde sakla!
Günay beş liralığı aldı, cebine koydu. Hokkabaz çadıra girdi. O akşam çadırın de çok fazla reklâm yapılmıştı. Hokkabazın çadırı hıncıncı dolu idi.

Beş liralığı cebine koyan Günay, hemen oralardan uzaklaşmış, çarşıya gitmiş, bir dükkanın camkânındaki çikolatlardan iki tane almıştı. Dükkan sahibinin onun uzattığı beş lirayı almış, dört ek ve bir ane de yarım lira iade emişti. Günay çikolataları yedi, hokkabazın çadırına doğru yollandı. Çadırın kapısında bilet kesenler ona:

— Bilet!
— Demediler:
— Buyurunuz!
Diye karşıldılar. Bu hali gören Günay pek memnun oldu. Derhal çadırın içe-

ri daldı. İçerde hemen hemen oturacak yer kalmamıştı. Mithiş kalabalıktı. Herkes numaraların başlaması için sabırsızlanıyordu. Günay da kendisine gösterilen yere yerleşip oturunca numaralar başladı. Sonuna doğru çadırın sahibi olan hokkabaz ortaya geldi. Bir alkıştırdıktan sonra en mühimmine sıra geldi.

Hokkabaz halk arasından bir kişinin cebindeki paranın ne kadar olduğunu bileceğini, hattâ numarasını bile söyleceğini iddia etti.

Bir müddet etrafına bakındıktan sonra parmağı ile Günayı gösterip:

— İşte bu çocuğun cebinde bir beş liralık var, dedi. Bundan sonra da paranın numarasını söyledi.

Sonra Günaya dönüp:
— Haydi, çocuğum cebindeki beş liralığı çıkar da, numarasını da okusunlar, dedi.

Günay süklüm püklüm yerinden kalktı. avucundaki bozuk paraları hokkabaza uzattı:

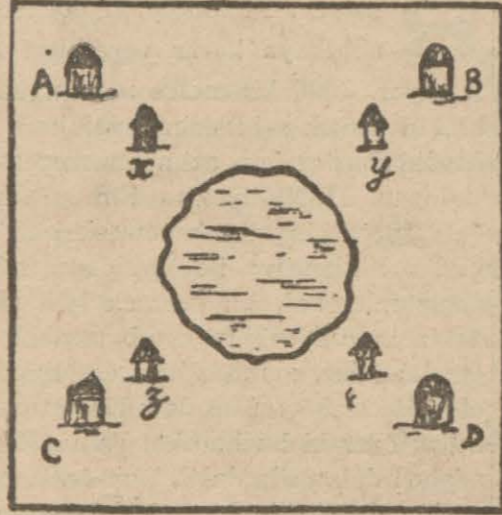
— Beş lira tamam değil amma, dedi. Ben verdiğiniz o beş liranın elli kuruşu ile çikolata aldım. Dört buçuk lira kaldı. Buyurun.

Seyirciler gülmekten katılırken hokkabaz Günayın üstüne hücum etti. Fakat Günay çoktan kapıdan fırlamış, çadreyi boylamıştı.

★★

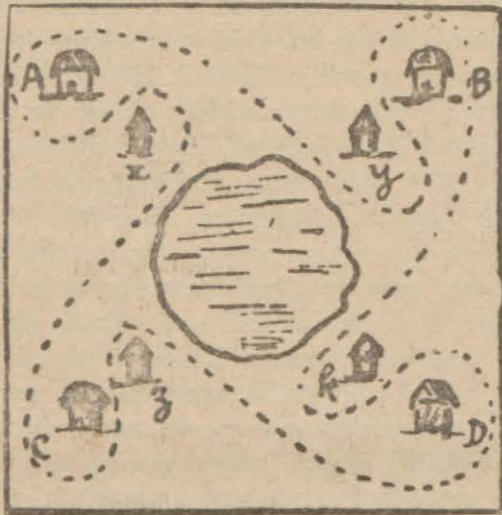
Oyunlar, Eğlenceler

Kiralanan göl

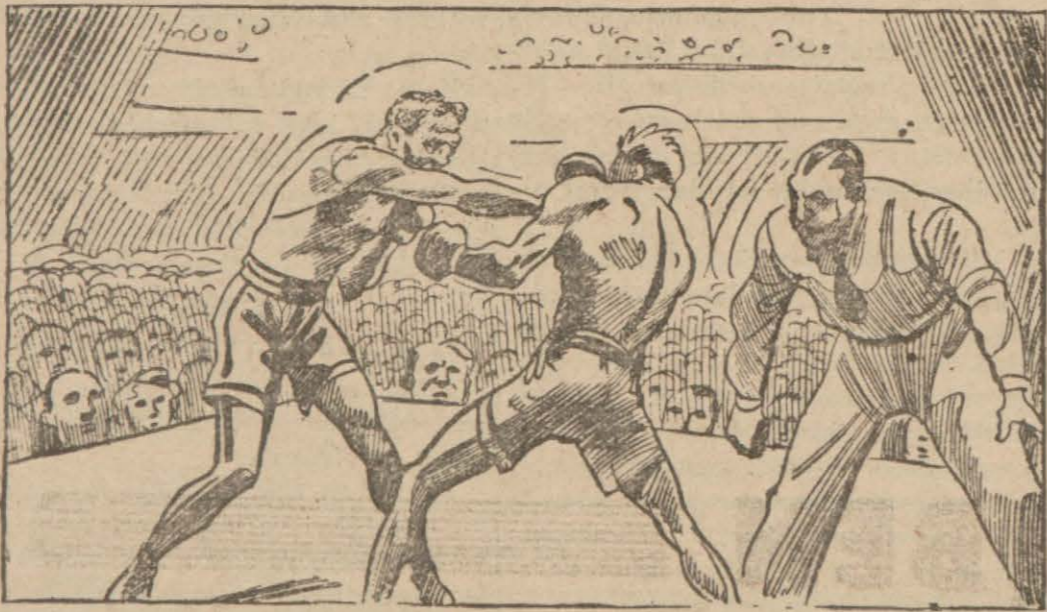
Dört arkadaş bir göl kiraladılar, gölde balık avlayacaklardı. Gölün kenarına da dört kulübe yaptılar. Resimdeki A. B. C. D. kulübeleri. Bir gün bir de baktılar ki, dört yabancı da gelmiş, K. Y. Z. X. kulübelerini yapmış. Gölü kiralamak istediler. Gölün etrafını: kendi kulübeleri dahilinde, sonradan kulübe yapanların kulübe'leri hariçte kalmak üzere telörgüyle çevirmek istediler.

Aşağıdaki resme bakmadan bu telörgüyü çevirin.

Muvaffak olamadınızsa bu resme bakın.

Yeni Bilmece

Resimde boks maçı yapıyorlar. Resmî yapıyorsa, boks maçlarında ringde eksik olmaması lazım gelen bir şeyi resme koymamış. Acaba bu şey nedir?

Resmî gazeteden kesip bize gönderin, doğru bilenlerden bir kişiye bir futbol topu, bir kişiye bir kilo çikolata, elli ki-

şiye de ayrı ayrı güzel ve kıymetli hediyeler vereceğiz.

Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmece cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmece» kelimesini ve bilmececin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

Bir sandık faresi

Yaşlı bir köylü traş olmak için şehirdeki berber dükkanına girmişti. Traş olurken berberle konuştu. Tarifinde çok fare olduğunu anlattı.

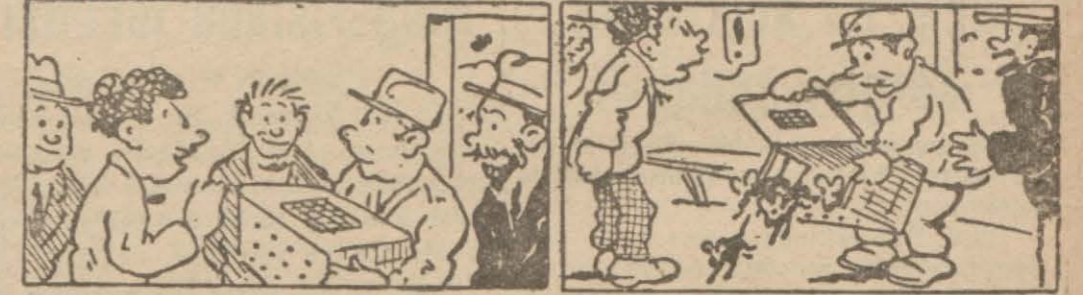
Berber köylü ile alay etmek istedi:
— Ne iyi, dedi.. keşki burada da olsa, ben tanesini yirmi kuruştan satın alardım.

Köylü:
— Öyleyse ben getiririm!
Dedi.

Köylü çıktıktan sonra berber kahkahayla gülmüyordu.

Fakat bir hafta sonra köylü elinde bir sandık görüldü.

— İşte, fareler... Sandıkta tam yüz tane var, tanesi yirmi kuruştan yirmi lira eder.

— Amma ben size bedava veririm. Diyerek sandığı açtı, fareler dükkanaya yayıldılar.

Berber sandalyanın üzerine fırladı. Müşteriler kaçtılar.

Köylü de boş sandık koltuğu altında güle güle köyünün yolunu tuttu.

Zarla hokkabazlık

Büyükleriniz evde tavla oynuyorlarsa, siz, zarla onlara bir hokkabazlık gösterebilirsiniz.

Tavla zarlarının her ikisini birden sağ elinizin üçer parmağı ile alt ve üst kısımları görünecek şekilde tutarsınız.

Ust kısımdakileri gösterip:
— Kaç kaç!
Diye sorarsınız. Her ne ise onu söyleyeceklerdir.

— Şimdi de altına bakın!
Diyerek zarların altını gösterir tarzda yaparsınız. Fakat elinizi çevirirken, parmaklarımız arasında zarları o tarzda kaydırırsınız ki, alt diye gösterdiğiniz üst diye gösterdikleriniz üstü olmaz, yani olur.

Üstü, altı da bu tarzda gösterdikten sonra zarları yere bırakırsınız.

— Bakın, dersiniz, zarların altı nasıl değişmiş!
Onlar bakarlar, sizin alt diye gösterdiğiniz yan olduğunu birden farkedemezler ve şaşırırlar.

Biliyor musunuz oyunu
Arkadaşlarınıza:

— Bu oyunu oynamamız için hepimizin

çömelmemiz ve bir halka yapmamız lazım! Dersiniz, arkadaşlarınızın çömelirler, bir halka yaparlar, siz onlara birer birer sorarsınız:

— Bu oyunu biliyor musunuz?
Tabii hepsi:
— Bilmeyorum!
Diyeceklerdir.
Siz de:
— Siz bilmiyorsunuz ha, ben de bilmiyorum!
Dersiniz. Ve oyun da böylece biter.

Düdük kimde oyunu

Birkaç arkadaş bir halka yaparsınız. Arkadaşlarınızdan birini ortaya oturtursunuz, üzerine kalınca bir battaniye örtersiniz. Ve evviden ucuna bir iğneli sicim bağlanmış düdüğü arkadaşınız farkına varmadan arkasındaki battaniyeye takıyorsunuz. O arkasını ne tarafa dönsün o taraftakilerden biri düdüğü üfler ve hep birden:

— Düdük kimde?
Diye sorarsınız. O düdüğün kendi sırtına iliştilmiş olduğunu bilemeyecek, şunu bunu gösterecektir.

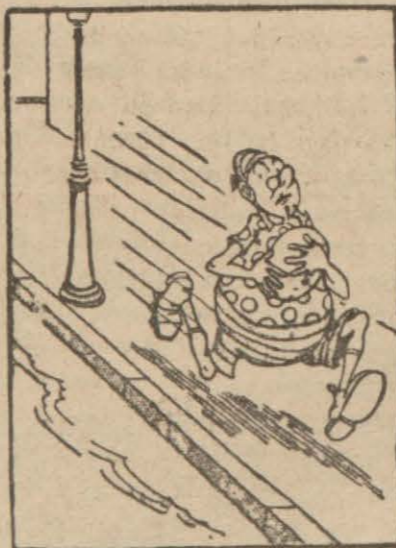
Bay Tekin Ragbi maçına iştirak etmişti. Başlangıçta pek kendini gösterememişti amma bir aralık heyecanla topa doğru koştu.

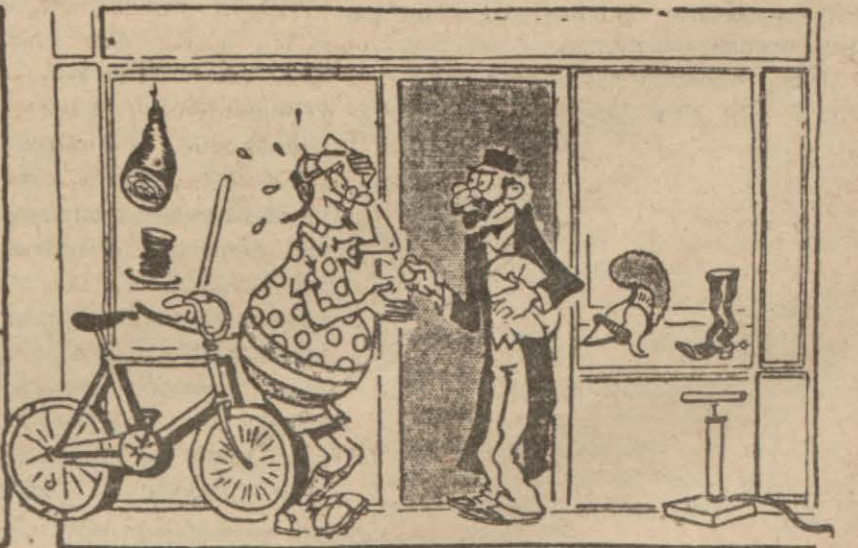
Topu kaptı, hasım kaleye doğru koştu. Seyirciler:
— Yaşa, bravo!
Diye bağırıyorlardı.

Bay Tekin hasım kaleyi de geçmiş, top elinde stadın kapısından çıkmıştı. Acaba nereye gidiyordu.

Yollarda uzun zaman koştu, nihayet kendi kendine:
— İşte burası geldim.
Dedi.

Geldiği yer, spor aletleri satan bir mağaza idi. Bay Tekin mağazanın sahibine topu uzattı:
— Bu topu kaçta alırsınız.
Topu satmış, mağazadan uzaklaşmıştı.

Mahkemelerde Belediye ile tuğla harmanları sahipleri arasındaki ihtilâf mahkemeye intikal etti

Belediye ile Haliçteki tuğla harmanları sahipleri arasında çıkan bir ihtilâf adliyeye intikal etmiş ve enteresan bir davaya yol açmıştır.

Hâdise, mahiyet itibarile şudur: Belediye, ruhsatname almadan çalışan tuğla fabrikatörlerinin taş ocakları nizamnamesine muhalif hareket ettiklerini beyan etmektedir. Dava olunlar da, ruhsata ihtiyaç olmadığını, zira ruhsatın karadaki işlere şamil olduğunu, kendilerinin ise denizden toprak çıkarttıklarını söylemektedirler.

Bu şekilde dört fabrikatör aleyhine açılan davaya aslıye 8 inci ceza mahkemesinde başlanmıştır. Muhakeme, baştan sona kadar şehir halkını da alâkadar edecek bir cereyan takib etmiş ve yeni safhalar arz etmiştir.

Dava olunanlar, mahkemede hülâsa tan, şu mütaleayı ileri sürmüşlerdir: — Biz, senelerdenberi Haliçin çamurlarından tuğla yapmakla, Haliçin dolmasına mâni oluyoruz. Aksi halde, Haliç çoktan dolardı. Bu işi belediye ta-

rak dubasile yaptırır ve bir müteahhide havale etseydi, yüz binlerce lira giderdi. Esasen, bu civardaki harmanlar senelerdenberi, taş ocaklarına aid nizamname çıkmadan evvel de mevcuttur.

Harman sahipleri bir fabrikanın Haliçten çıkardığı çamurlarla senede 4 milyon tuğla yaptığını söyleyerek, Haliçin temizlenmesinde tuğla harmanlarının büyük rol oynadığında, ısrar etmişlerdir.

Muhakeme, tarafların dosya üzerinde tekkikat yapmaları için, talik edilmiştir.

layıp, götürüyüm, şimdi birlikte döneriz, demiştir.

Patrayı aldıktan sonra da, sıvışıp gitmiştir.

Suçlu, aynı şekilde Lütfi, İsek, Evdoksiya isimlerinde üç şahsı daha dolandırmıştır.

Yapılan tahkikat sonunda suçu delillerle sabit olan Avram, 2 nci sorgu hâkimliğinin kararile, aslıye 6 nci ceza mahkemesine verilmiştir.

İstanbulda yerli mallar için bir açık hava sergisi açılacak

Her yıl yapılmakta olan Yerli Mallar ve Tasarruf Haftası hazırlıklarına başlanmıştır.

Hafta Başvekilimiz doktor Refik Saydam tarafından radyoda verilecek hitabe ile açılacaktır.

Başvekilimizin bu hitabesi o gün yapılacak tesisat ve alınacak tertibat sayesinde yurdun her tarafına yayılacak ve bütün halkın dinlemesi temin edilecektir.

Bunu müteakib aynı gün ulusal ekonomiyi artırma kurumu başkanı Kâzım Özalp tarafından ekonomi ve iktisad mevzuu etrafında bir konferans verilecektir.

Bundan sonraki günlerde Vekiller radyoda birer konferans vereceklerdir.

Bundan maada bütün Halkevlerinde ve mekteplerde hazırlanacak programlar dahilinde halka ve bütün talebeye tasarruf ve yerli mallar haftasının ehemmiyetini tebarüz ettiren konferanslar verilecektir.

Bu maksadla bir taraftan Halkevleri hazırlıklara geçmiş, diğer taraftan müdürlükleri de bütün mekteplere birer tamim göndererek konferans verecek muallimlerin hazırlanmalarını tavsiye etmiştir.

Yerli mallar ve tasarruf haftasının en faal merkezi her yıl olduğu gibi bu yıl da şehrimiz o'acağı cihetle, ulusal ekonomiyi artırma kurumu hummalı bir faaliyete geçmiştir. Kurumun faaliyetile vali ve belediye reisi Lütfi Kırdar bu sene bilhassa meşgul olmaktadır.

Kurum, haftanın arifesinde şehrin muhtelif yerlerine iktisad fikrini ve yerli mallar kullanılmasını aşılayacak tarzda hazırlanmış olduğu afişleri asacaktır.

Bu sene şimdiki kadar yapılmamış olan fevkalâde bir sergi hazırlanmaktadır. Taksim meydanında açıkta yapılacak olan bu serginin adı «Yerli Mallar açık hava sergisi» dir.

Yerli Mallar açık hava sergisinde şimdiki kadar görülmemiş fevkalâde güzel tanzim edilmiş, memleket mamulâtı ve masnuatını tanıtan afişler, levhalar, grafikler bulunacaktır.

Sergi tasarruf ve yerli mallar haftası bittikten sonra bir ay daha kalacaktır.

Ulusal ekonomiyi artırma kurumu bu sene halkın yerli mallarına dikkatlerini celbetmek için yeni bazı müsabakalar tertib edecektir.

Bu cümleden olmak üzere şehrimizin bütün semtlerinde hediyeleli yemış satışı yapılacaktır. Meselâ bir buçuk kilo yerli yemışlerden alanlara birer kupon verilecek, bilâhare bu kuponlar toplanarak kur'a çekilecek, kur'ada kazananlara mü kâfâat verilecektir.

Yapılan bir hesaba göre, yerli mallar haftasında asgari 50 bin kilo yerli meyve satmak mümkün olacaktır.

Bu işlerle meşgul olan ulusal ekonomiyi artırma İstanbul şubesi reisi sanayi müfettişlerinden Daniş, dün İstanbul valisi ve belediye reisi Lütfi Kırdarı ziyarete etmiş, hazırlıklar etrafında izahat etmiştir.

Romanyanın Bulgaristana teklifleri

(Baştarafı 1 inci sayfa) zaman hâli kalmadık. Bu hususta kendisine Alman - Leh ihtilâfından biraz evvel tekliflerde bulundu ve henüz hiç bir cevap almamış olmakla beraber bu tekliflerin semere verdiğine inanıyoruz.

Nazır bundan sonra Bulgaristanın bitaraf kalmasından dolayı derin memnuniyetini bildirmiş ve Romanyanın teklibettiği bitaraflık siyasetinin haklarının her hangi birinden vazgeçeceği manasına gelebileceğini bilhassa kaydedildikten sonra demiştir ki:

— Buna binaen müteyakkız ve menfaatlerimiz tehdit edildiği takdirde müdafaaya âmade bulunmaktığımız lâzımdır.

Gafenko, Türkiyeden bahsederek şöyle demiştir:

— Rumun hükümeti Türkiyenin, Romanyaya olan dostluğunu ve komşularla barış halinde kaim ve harbin Balkan yarımadasına yayılmasına inâni olmak için sarfettiği gayretleri tamamen takdir etmektedir.

Gafenko nihayet Yunan başvekilini tarafından gösterilen kıyasettin bahseylemiştir.

EDEBİYAT

(Baştarafı 6 nci sayfa) benim tipi ne ise, «Zavallı Necdet» teki Meliha da az çok odur. İkisi de piyano çalarlar ve garb musikisi ile yakından alakalıdır. Eylül'ün erkek kahramanı nasıl akşamları, Boğazın láciverleşen sularına karşı dalan hisli kadına, narin parmaklarını piyayonun tuşlarında do-lağtıran Suad hanıma âşık, Necdet te, ilk defa Melihanın piyanosunu uzaktan işiterek bu kızcağıza böyle âşık olmuştur. Bu tip sevgilî, Tanzimattan sonraki roman edebiyatımızda bir zamanlar pek sevilen bir Avrupalılık timsali sayılabilir. Necdet te belki her şeyden ziyade bunun için o günele gönül vermiştir! Ve belki, ud çalan öteki kızın, Müzehherin kendisine olan aşkı da bunun için anlamamış, reddetmiştir. Neticede, bütün orta psikolojili, sentimental romanlarda olduğu gibi nagâm ruhlar, hep, birer birer mezara düşerler: Necdet, Müzehher ve Meliha, hepsi bu fanî dünyaya gözlerini yumarlar. Bu romantik mevzu bugün bizi güldürse bile bir zamanın hayal ihtiyacını tamamen tatmin edebildiğini de inkâr edemeyiz. İşte bilhassa bunun içindir ki, «Zavallı Necdet», romanını ve o romanı yazar Saffet Nezihiyi edebiyat tarihimizin bir köşesinde muhakkak yazatalım. Vaktile o sayfaların üstünde akan nice masum gözyaşları ona bu hakkı fazlasile vermiştir. Kalemimin hakkını unutmak doğru olamaz. Yoksa «Ladam Okamelya» yı da Fransız edebiyatından bugünün zevkine uymuyor diye çıkarıp atmak lâzım gelirdi. Buna hiç şüphesiz

Ruslar Fin sahillerini abluka edebilirler mi?

YAZAN
Emekli general
H. Emir Erkilet
«Son Posta»nın askeri muharriri

Rusların Finlandiyayı denizden ablukaya karar verdikleri anlaşılıyor. 2000 kilometre uzunluğundaki Fin Baltık sahillerinin ablukası işi filvâki Ruslar için azim bir meseledir. Bahusus Finlandiyanın, Fin körfezindeki sahillerini abluka etmek kâfi değildir. Finlandiya ile İsveç arasındaki deniz münakaşesini kesmek için Rus deniz kuvvetlerinin cenub methali Aland adaları müdafaaya edilebilecek olan Botni körfezine de nüfuz etmeleri iktiza eder ki bu hareket yalnız Aland adaları dolayısıyla değil, Rus deniz kuvvetlerinin küçük, fakat faal Fin donanmasının müessir taarruzlarına kolayca hedef olabilmeleri cihetile de pek güç bir iş olacaktır.

Bununla beraber Sovyet Rusya için böyle bir ablukaya tevessül ederek Finlandiyaya hariçten gelebilecek yardımları önlemek zarurî bir iştir. Bunu tamamlamak için Ruslar için şimdilik lâzım olan Finlandiyaya hariçten gelebilecek yardımları kabil olduğu kadar güçleştirmek ve menetmektir. Bunun için de denizden Fin sahillerine abluka vazetmesi ve bunu icra mevkiine koyması zaruridir. Çünkü Finlandiyanın sonuna kadar muvaffak olması ve Sovyet Rusyanın Finlandiyayı istilâya muvaffak olamaması Finlandiyanın ciddî yardım görmesine bağlıdır. Ancak bu yardım sadece biraz silâh, biraz uçak ve gönüllüden ibaret kalırsa Finlandiya nihayet ağır yükün altından çökebilir. Bu küçük memleketten az 200,000 kişilik bir ordu ile imdad olunmak iktiza eder ve ancak bunlar 300,000 Finli ile beraber yüksek Fin meziyetini müdafaaya muvaffak olabilirler.

İşte, Cenevrede yakında toplanacak olan Milletler Cemiyetinin kararı eğer böyle bir harekete müntehi olabılırsa bu beynelmilel müessese asıl vazife leri dahilinde ilk defa müsbet bir iş görmüş olur. Yoksa Cenevre müzakereleri sırf ah ve vahtan ibaret kalırsa, hatta Rusyanın dedikleri gibi Cenevreden ihracı bir emrivâki olsa da gene netice Finlandiyanın kurtarılması itibarile koca bir sıfırdan ibaret olur.

Milletler Cemiyeti şüphe yok ki bütün dünyanı fikren ve kalben mağdur küçüçük Finlandiya ile bir o'duğunu bir daha gösterecektir. Fakat iş bu kadarla kalırsaydı yapılacak şey sırf sembolik yardımlardan ibaret olurdu. Finlandiya kendi başına ve kendi vasıtaları ile sonuna kadar mukavemetde devam edemez. İşte Sovyet Rusya bunları bildiği için Finlandiyaya gelebilecek yardım yollarını kesmek kararını vermiştir.

Ne olursa olsun Finlandiya Norveç ve İsveç üzerinden demiryolile ve Botni körfezi üzerinden de denizden imdad alabileceği vaziyeti uzun müddet muhafaza edebilecektir. Ancak Finlandiyanın bu ka ve selâmetile alâkadar devletlerin bu işi uzatıp savsaklamaları caiz değildir; çünkü bir gün Finlandiyanın yok olduğunu görebilirler.

Cenevrede Almanyanın bitaraflara bir suh taarruzu yaptıracağından da bahs olunuyor. Keşki kabul olunabilir bir sulh teklifi yapsa da dünya feci akıbetlerden bir an evvel kurtulsun! Temennimiz şüphesiz budur. Fakat böylelikle sulh olacağını hiç te ümid etmiyoruz. Onun için bütün dünya Cenevreden, hiç olmazsa Finlandiyayı kurtarabilecek esaslı bir karar beklemekte hâkkıdır.

H. E. Erkilet

hayır diyenler, Türk edebiyatının bir nevi «Ladam Okamelya» sı sayabileceğimiz «Zavallı Necdet» için de böyle bir inkâra aynı cevabı vermeliyiz.

Zavallı Necdet!.. Bu iki kelimedede, bir devrin san'at hatırası var. O hatırayı ağlatmayalım.

Halid Fahrî Ozansoy

Ruslar son muharebelerde 20.000 maktul verdiler

(Baştarafı 1 inci sayfa)

miteleri teşekkül etmiştir. Daha şimdiden tıbbî levazimat ve elbise gönderilmektedir.

İspanya kızılaçı da Finlandiyaya yardıma karar vermiş ve hazırlıklara başlamıştır.

Harb vaziyetine gelince, Oslo'dan alınan bir habere göre, Petsamo'ya sevkedilen mühim miktarda Sovyet askerleri henüz karaya ayak basmadan, denize dökülmüştür.

Askerleri nakleden küçük merakib, Fin sahillerine yaklaştığı sırada maynelerle çarparak parçalanmış ve Sovyet askerleri denizde boğulmuşlardır. Karaya çıkmak teşebbüsünde bulunanlar da, şiddetli bir mitralyöz ateşile imha edilmişlerdir.

Fin membalarının verdikleri haberler Helsinki 8 (A.A.) — Kareli berzahı müdafaaya hattı, Rusların iddiaları hilâfına, kat'iyen yarılmış değildir. Ruslar tarafından boğucu gaz kullanılması, Finlandiyalıların şiddetli bir mukavemet göstermesini intaç etmektedir. Cereyan eden muharebeler esnasında Sovyet hükümeti tarafından feda edilen insan adedinden dolayı bizzat Finlandiyalıların derin bir nefret duymaktadırlar. Son muharebeler, Ruslara 20 binden fazla kişiye mal olmuştur. Dokuz asker tarafından idare edilen bir tek mitralyöz yuvası üç Sovyet bölüğünü imha etmiştir. Rus kıtaatı, kurulan tuzaklara kolayca düşmektedirler. Bu suretle, örtülü hendeklere bir çok Rus tankları yuvarlanmış kalmıştır.

Kar, Finlandiya mukavemetini kolaylaştırmaktadır. Finlandiyanın bütün kiliselerinde, çocuklar, kar yağdıkça için Allaha dua ediyorlar. Finlandiya kumandanlığına gelen haberlere göre, Sovyet tabur kumandanları, vazifelerinin ehli olmaktan çok uzaktırlar.

Finlandiya keşşafı, bazı Sovyet kıtalarında, hakiki bir keşmekeş hükmü sürdürdüğünü kaydetmektedirler. Helsinki 8 (A.A.) — Finlandiya başkumandanlığı düşmanın Kaipalljokki geçmeğe muvaffak olarak Tolnajaevri köyüne vardığını bildirmektedir. Kiantajarvi'de muharebeler olmaktadır.

Nurmı - Jonsu demiryolunun Sovyetlerin eline düştüğü hakkındaki Rus haberi asılsızdır.

Keza Kivenjaeni'nin Sovyet kıtaatı tarafından işgal edildiği hakkındaki haber de doğru değildir.

Oliva ismindeki Alman vapurunun bir Sovyet denizaltısı tarafından torpillendiği teyid edilmektedir.

Rus tebliği

Moskova 8 (A.A.) — Resmî tebliğ: 7 Kánunevvelde kıt'alarımız ileri hareketlerine devam ederek aşağıdaki noktalara varmışlardır:

Murmansk istikametinde: Kıt'alarımız sun'î engelleri ve mayn tarlalarını atılarak Petsamoya doğru 45 kilometre ilerlemişlerdir.

Ukta, Repola, Porosozero, Petroovodsk istikametinde: Kıtaatımız beyaz Finleri tarederek hududdan itibaren 70, 75 kilometre ilerlemişlerdir.

Düşman birçok yaralı ve 300 donmuş nefer bırakmıştır.

Hava dafi toplamız iki düşman tayyaresi düşürmüştür. 4 pilot esir edilmiştir.

Kareli berzahının doğu kısmında Sovyet kıtaatı Finlerin Vuoksa nehir müdafaaya sistemleri üzerindeki esas hattını yarak Taipalenyoki nehrinin şimalinde 8 ilâ 12 kilometre ilerlemişlerdir.

Berzahın batı kısmında Sovyet kıtaatı Vipuri demiryolu üzerinde Perkjarvi köyünü işgal ederek batı - şimal istikametinde 9 kilometre ilerlemiş, Kirka Usi - Kirkko'yu ve Naurisarvi istasyonunu işgal etmiştir.

Fena hava, kar fırtınası ve sis hava faaliyetine mâni olmuştur.

Diğer menbaların haberleri

Riga 8 (A.A.) — Helsinki'den istihbar edildiğine göre Finlandiya hududundaki Rus kıtaatı, bilhassa arazisinin arızalı olması dolayısıyla büyük müşkülâta maruz bulunmaktadır. Finlandiyalı

lar, Rus kıtaatınca meşgul olan bir tâbiye tatbik etmektedirler: Her Finlandiya bölüğü, kendi nam ve hesabına hareket etmekte ve ne yapacağını bilmekte dir.

Halbuki Ruslar, kütle halinde hücum etmekten başka bir tâbiye bilmemekte ve Finlandiya mitralyözleri tarafından biçilmektedirler.

Vukuatı, gözlerle görmüş olan kimse ler, Rusların zehirli gaz kullanmakta olduklarını teyid etmektedirler. Carie mntakasındaki Sovyet kıtaatı, Rus tebliğine rağmen, ilerliyenemektedirler. Ruslar, Mannerheim hattına vâsıl olamamışlardır.

Berne 8 (A.A.) — Basler Nachrichten gazetesinin Stokholm muhabiri, Ladoga gölünün cenubunda ve şimalinde yapılan taarruzların, Rus piyadesine çok büyük ziyata mal olduğunu haber vermektedir. Finlandiyanın gösterdiği mukavemet dolayısıyla Sovyet mehafilinde mevcud asabiyetin en kat'î alâmeti, hayalî muvaffakiyetleri uluorta icad eden Sovyet resmî tebliğlerinden görülmektedir.

İtalyan tayyareleri

Londra 8 (A.A.) — İyi bir membandan öğrenildiğine göre İtalya tarafından Finlandiyaya gönderilmiş olan 60 tayyare, İtalyanlara vereceği levazımın ilk kısmını teşkil etmektedir.

Bu tayyarelerden bazıları, daha şimdiden 7 Sovyet tayyaresini düşürmüşlerdir.

Abluka

Helsinki 8 (Röyter) — Vaşingtno hükümeti, Fin sahillerinin ablukasından mütevellid herhangi bir zarardan dolayı Sovyetleri mes'ul tutacağını bildirmiştir.

Sovyetler, Finlandiya limanlarında demirli bütün yabancı gemilere yarın öğleden sonra bu limanlardan ayrılmalarını tebliğ etmişlerdir.

Sovyetler Birliğinin bunu tatbik edebileceği burada çok şüpheli görülüyor, zira Finlandiya sahillerinin uzunluğu 1200 milirdir. Ve daha şimdiden başlamış olan kış bu kadar uzun bir mesafe üzerinde kontrol hizmetini, bilhassa şimdiki şartlar pek yakında donduğu zaman çok zorlaştıracaktır. Sovyetler, Fin sahillerinin ablukasını komünist Fin hükümetinin tebli üzerine yaptıklarını bildirmekte dirler.

Fransadaki Alman casuslarının faaliyeti

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Cümhurreisinin seyahat tarihi ve tayaret edeceği mntakalar gizli tutulmuş tu. Fakat Alman bu ihtiyat tedbirine rağmen, Lebrön ve refakatindeki zevat Alman istihkâmlarına pek yakın olan Fransız cephesinin ön hatlarına vardıkları zaman, Alman siperleri üzerinden Fransızca yazılı:

«Safa geldiniz bay cümhurreis! İhsaresini taşıyan bir levha görmüş ve hayretler içinde kalmışlardır.

Bu hâdiseyi mevzuubahs eden gazete, meseleyi lâfîfe şeklinde değil, ciddi mahiyette telâki ederek, casuslara karşı daha sıkı tedbirler alınmasını istemektedirler.

İtalyanın kararları

(Baştarafı 1 inci sayfa)

nelmilel siyaset sahasında birinci derecede ehemmiyetli bir hâdise teşkil etmektedir. Bunun manası, fevkalâde bir halin zuhuru müstesna, Akdenizde ve Avrupa'nın cenubu sarkisinde, sulhün en az kış ayları zarfında muhafaza edilebileceğidir. İtalyanın siyaseti, ahvale uymaya âmade bir siyaset olmakta vâmidir.

Roma 8 (A.A.) — İtalyan diplomasi mehafili, büyük faşist konseyinin Tunus ve Balkan Avrupalısındaki İtalyan mehafilinden bahsetmesini manidar bulmaktadır. İtalya için hayati ehemmiyeti taşıyan bu sahada, krallık menafine mahiyetir hiç bir hâdise olamayacağı söylenmektedir. İtalyanın Rusyaya bir ihtarda bulunmaktadır.

İtalyanın, Avrupa harbi karşın resmen aldığı ahvale intizaren vaziyet dolayısıyla, İtalyan - Alman ittifakını tekrar teyid edilmesinde hayrete düşen bir şey yoktur.

"Son Posta,"nın Hikâyesi PLAĞA ALINAN KONFERANS

Çeviren: H. H.

— Canım... Canım neredesin?
— Bir kapı şiddetle açıldı. Yorgunluk -
tan hafifçe pembeleşen sevimli bir yüz
göründü. Kıvrık saçlarının tepesinde
bir çiçek buketinin farksız olan bir
şapkası vardı. Bu güzel yüzün neşeli
gözleri evvelâ muhabbetle, sonra en-
dişe, sonra hiddetle doldu.
— Ben de geç kaldım zannediyor
dum. Bir taksi ile geldim. Canım.. e can-
nım söyle neredesin?

Genç kadın apartmana çabucak dön-
dü. Pierre Jak evde değildi. Ve yazı-
hanesinin üstüne kendisi için bir kâğıd
da bırakmamıştı.
— Christianne mutfağa koştu.
— Denise mösyö telefon etmedi mi?
— Hayır; mösyö yemekten sonra ma-
damla beraber çıkmıştı. Bir daha dön-
medi ve telefon da etmedi.

Genç kadın bir sual daha soracaktı.
Fakat hizmetçi kızın dudaklarında
müstezih bir gülümseme farkedir gibi
oldu. Vazgeçti.
— Denise:
— Madam yemek istiyor mu diye sor-
du.

— Hayır mösyöyü bekliyeceğim.
Ve mutfaktan çıkarken, sert bir ses-
le:
— Bakırlar bozulmuş kızım, dedi. Ni-
çin onları kalaya veriyorsunuz?

— Gene kocasının yazı odasına döndü.
Kocasının randevularını kaydettiği a-
jandanın üstünde bugün aradı.
«Saat 17 de radyoda konferans.»
Konferans çoktanberi bitmiş olacaktı.
Acaba kocası nerede kalmış, niçin
hâlâ eve dönmemişti.

— Christianne odasına gitti. Soyundu.
Banyo odasına geçti. Pierre Jah dön-
düğü vakit onu banyonun içinde bu-
lurak yemeğe beklemeli idi. Buna çok
iyi karar vermişti. Suyu girmeden ev-
vel eline bir kitap aldı. Ve güzel ko-
kulu suya böyle daldı.

— Büyük heyecan ve hareketle geçen
bir gündün sonra böyle sıcak bir su i-
çinde dinlenmek ne iyi idi.
— Buğün Pierre Jak'ın arkadaşı olan
Gerardla evet o ressamla beraber çay
içmişti. Bu Gerard ne cici, ne nazik ne
iyi bir çocuktu. O kadar tatlı vakit ge-
çirmişti ki.. fakat o kendisine:
— Yarın size evimde bir kadeh porto
beram etmeye müsaade ediniz.

— Dediği vakit neşeli bir gülüş fakat
aldı bir sesle:
— Gerard yanıldığınızı zannetmiyor
musunuz?
— Demişti.
— Su soğumuştu. Açtığı muslukta
genel sıcak su kaçağının bir tarafını ya-
kırıyordu. Okumadan elinde tuttuğu ki-
tabı sırlıklam olmuştu. Ve Christi-
anne başına da lâstik bonasını giyme-
den suya dalmış olduğunu farkettili.
— Güzel bukleleri berhad olmuştu.
— Eyvah! Eyvah! Eyvah!

— Sımdı körfezin iki ağzı açılıp genişleye-
cek ve Kefalonya adasının eteklerini sı-
rılan sular İyeniye denizine karışıp se-
rahıyaacak.
— Birkaç istasyon daha gectikten sonra
Pirgosa geldi ve içerilere doğru gittikçe
denizden uzaklaşarak sabahatberi de-
vam eden yedi buçuk sekiz saatlik bir se-
yahatten sonra Olympiya kasabasına
vardık.

— İstasyonda senlik vardı. Küçük bina
Balkan milletlerinin bayraklarıyla süslen-
mişti. Halk, kasabalarına misafir gelen
sporcu kafilesini karşılamak üzere birik-
mişti. Olympiya kasabasının başlı oldu-
ğuna Pirgosa'nın müdürü de hükümet
adına buraya gelmişti; kafilayı selâm-
la ve heyeteki kadınlara buketler ve-

— Yolun iki tarafında küçük dükkânlar,
bir katlı, iki katlı basit evler... Bir dağ
eteginde üstüste sıralanan mütevazı bi-
neler...
— Yürüyoruz. Ağaçlarla örtülü vadi git-
tikçe genişliyor, açılıyor, aydınlanıyor.
Işık ve dinlenme rahatlık, ferahlık, sükkün,
yüceltme imkânları dolduran bü-
yük bir köy.

— Yolun kenarından kapısına birkaç ba-
santık merdivenle çıkılan bir bahçeye
kalâde güzel ve aydınlık bir meydana
düşüyor. Sade yapı otelin yükseldiği gö-
kyüzü.

— Köyü nefti ağaçların kümesi sırttan a-
ğaçya doğru uzuyor, daha sonra geniş
düzlikler arasında akıp giden mukad-
des Alfa nehri... Suyun kenarında uzak-

Genç kadın banyodan çıktı. Saçları-
nı düzeltti, bir pijama giydi. Allahtan
onun aç gözlülüğünü pek seven Ge-
rard'la adamakıllı kahvaltı etmişti... O
kadar acıkmamıştı.

— Fakat kocası şimdi nerelerde bulu-
nuyordu
— Kocası bir lise hocası idi. Muhtelif
radyo istasyonlarında büyük artistle-
rin de iştirak ettikleri konferanslar ve-
rirdi. Yani kendisi bir eser, veya bir
müellif hakkında bir konferans verir,
bir artist de o eserden veya o eserden
parçaları okur veya terennüm ederdi.

— Bu saatte nerede olabilirdi.. Canı sı-
kılan kadın vakit geçirmek için rad-
yonun başına geçti. Işık göz yandı.
O düğmeyi mütemadiyen çeviriyor, bir
yerde durmuyordu. Işık sesleri bağır-
malar, çağrılmalar müzik ve konferans
parçaları, ajans havadisleri hep birbi-
rine karışıyordu. Birden canı sıkılarak
bir noktada düğmeyi bıraktı. Gong çal-
ıyordu. Sonra spikerin sesi haber ver-
di:

— Şimdi Jak Latenoisin köy siirleri-
hakkındaki bir konferansını dinleye-
ceksiniz matmazel...
— İsmi işitemedi. Çünkü radyonun i-
çinde bir ses, bir kadın sesi fısıltı ha-
linde.

— Oh Pierre Jak burada değil.. bu-
rada değil! Hem!
— Kadın sözünü bitiremedi. Bir fısıltı
işitildi. Sonra müthiş bir sessizlik, son-
ra da, derin iki nefes.. Christianne ko-
casının yıldırım gibi olan öpmelerini
iyi tanırdı. Alnını cihaza dayadı, göz-
lerini kapadı.

— Bayanlar haylar.....
— Sesin müteheyyiç bir ahengi vardı.
Fakat bu ses yavaş, yavaş hakiki a-
hengini buldu. Genç kadının yanakları
yanıyordu:
— Şimdi matmazel Rose Miranda
şiiirler okuyacak.

— Rose Mirandac.. şu maymun karı hal.
Ekşi sesli karı.. saman rengi saçlarıyla
uzun dalgalı vücudundan o kadar mağ-
rur olan soğuk karı.
— Ve zaman ufukta.. ilh.

— Christianne bu Mirandadan başka
kocasile beraber çalışan bütün artistle-
ri yakından tanırdı. Bunu yalnız, bir
kere uzaktan, çok modern bir sahnede
görmüştü. Kocası kendisine ondan hiç
bahsetmemişti.

— Demek stüdyoda şimdi mikrofonun
karşısında kocası bu kızla beraber ya-
payalnız duruyordu. Onun arkasında
idi ve muhakkak.. muhakkak onu en
sesinden öpüyordu.

— Ve gülen güneş...
— Ve gülen güneş...
— Ve gülen güneş...
— Aynı cümle tekrarlanıp duruyor ve
güneş denildikten sonra radyonun içi-
nde öpüşme sesleri işitiliyordu. Bu bir
kaç kere tekrarlandıktan sonra birden-

— bire kesildi ve yerine bir caz çalmağa
başladı.
— Genç kadın anlamıştı. Konferansı ko-
cası söylüyordu. Saat beşte konferansı
plâğa aldırılmıştı. Ve şimdi saat on bu-
çuktu.

— Vay alçak vay...
— Bir parça sonra caz kesildi. Spikerin
genizden konuşması:
— Affınıza rica ederiz dedi. Teknik
bir sebebden dolayı kestiğimiz konfe-
ransa devam ediyoruz.

— Genç kadın düğmeyi çevirdi. Radyo-
yu susturdu. Artık dinlemiyordu. On
yedide konferans vardı ha!.. Namussuz
yalancıl.. Halbuki o tam bu saatlerde
Gerarda evine gidemeyeceğini söyle-
mişti. Halbuki şimdi şu dakikada bütün
dünya Pierre Jak'ın karısını artist Ro-
sa Miranda ile aldattığını biliyordu.

— Genç kadın yerinden fırladı. Dışarı
çıkı.
— Denise yemeği getir diye bağırdı.
— Yemeği acele ile iştihatsız, iştihatsız
yedi. Sonra gene kocasının odasına git-
ti. Bir numarayı çevirdi. Burası radyo
merkezi idi. Fakat daha numara cevab
veremedi telefon kapandı. Kocanın
kontrol eder görünmek istemiyordu.
— Bir başka telefon numarası çevirdi. Ga-
yet çabuk dost bir ses işitmeğe ihtiya-
cı vardı.

— Gerad siz misiniz? Evinizde de-
ğilsiniz diye korkuyordum. Nem mi
var. kıskançlık mı dersiniz.. yok.. yok
bir şeyim yok Yalnız memnunum..
hepsi.. sonra da yarın size geleceğim
bir plak anprejistre ettirmek için an-
layamadınız mı? Ziyamı yok. Yarın gö-
rüşürüz.

— Cihazı daha kaparken oda kapısı a-
çıldı:
— Canımın içi başımıza neler geldi.
— Biliyorum. Bir teknik arıza. plâk
bozuldu. Sevgili Rosanız durmadan bir
cümleyle tekrarladı.
— Ve gülen güneş.. ve gülen güneş.
— Ağlamak istiyordu. Fakat göz yaşla-
rını zorla tutuyordu.

— Ümid ederim ki beni beklemeden
yemek vedin.
— Fil gibi.. Eğer açsan artikları
mutfakta bulabilirsin. Hizmetçi de yat-
tı. Bonsuvar.
— Christianne sana anlatmak iste-
rim. Bu bir kazâ idi.
— Teknik bir arıza.. biliyorum. Sus.
— Fakat sen demin ben geldiğim za-
man telefonla konuşuyordun kiminle
konuşuyordun
— Bir eli kapının tokmağında olan genç
kadın döndü.
— Enteresan bir şey değil dedi. Bir ran-
devu tesbit ediyordum. Bir konferansı
plâğa aldırılmak için.. Allah rahatlık ver-
sin...

— Kapı kapandı. Ne yapacağını şaşır-
mış olan Pierre Jak sofadan gelen ka-
rısının sesini işitiverdi. Karısı Rosa

«Son Posta»nın tarihi tefrihası: 77

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Yeniçeri ağasının mektubu

Kulaklarında, gene Sultan Mu-
rad hediyesi inci küpeleri vardı. Belin-
deki murassa kemeri, Küçükfendi tara-
fından hediye edilmişti. Başının ve saçla-
rının süsleri ise, çiçekler, bilhassa, rengâ-
renk sümbüller idi. Gür saçlarını, ince
ince yüz örgü olarak örmüşlerdi, ve çi-
çeklerle donatmışlardı.

— Murad, Güllünün karşısında, ilk kara-
rını değiştirdi. Musa ile Güllüyü o gece,
Küçükfendi yahusunda gerdeğe koyacak,
İstanbul'a sabaha karşı gidecek, gece de,
Çekmecelilerin deniz donanmasını seyre-
decekti. Bu arada da İstanbul'dan, bilhas-
sa yeniçeri ağası Hasan Halifeden kat'i
bir haber bekliyecekti.

— Güllüye hiçbir şey söylemedi. Musa
Meleğin elinden tuttu. Güzel delikanlının
elini kızın eline verdi. Sonra her ikisini
de iki yanaklarından öptü ve bizzat ken-
disine tahsis edilen yatak odasına kadar,
gene hiçbir şey söylemeden, götürdü.
Kapı ağzında, iki genç, velinimetlerinin
ellerini öptüler. İkisi de ağlıyordu. Yatak
odasının kapısının onların üzerine kapa-
yan dördüncü Muradın gözlerinde de bir
iki damla yaş birikmişti. Murad, kapının
önünde üçüncü defa olarak kararını de-
ğiştirdi: Her iki genci, o gece, Deli Hüseyin
himayesinde Çekmece'de bırakıp
kendisi İstanbul'a gidecekti. Sabahleyin
de, Deli Hüseyin, yeni gelin güveyi alıp
getirecekti.

— Kayık hazırdı.
— Çekmeceliler, deniz donanması için iki
muazzam sal hazırlamışlardı. Sallardan
birinin üzerinde rengârenk kandillerden
on tane ağaç yapılmıştı. Kandilli ağaçlar
arasına mesaleler yakılmıştı. Saldan çe-
şid çeşid fişekler atılıyordu. Bilhassa, su
üzerinde yanan deniz fişekleri pek gü-
zeldi. İkinci salda çengeller, hanedeler,
sazendeler vardı. Dört köşesinde birer
çarkıflek vardı. Salların masrafları ve
fişekleri Küçükfendi vermişti.

— Dördüncü Murad kayığına binmek ü-
zere iken Deli Hüseyin ile karşılaştı. Deli
Hüseyinin yanında saray bostancıların-
dan bir oğlan vardı. Üstü başı toz toprak,
yüzü de kan ter içinde idi ve durmadan
soluyordu. Padişahı görür görmez ayakla-
rına kapandı. Murad, Deli Hüseyinin
yüzüne bakarak:
— Ne var?
— Diye sordu. Deli Hüseyin:
— Yeniçeri ağası Hasan Halife kulu-
nuzun ulaştır.
— Dedi. Murad, merak ve heyecan ile:
— Bre oğlan kalk.. bre ne haber İstan-
bul'dan?!

— Diye bağırdı. Genç bostancı koynun-
dan bir kâğıd çıkardı; Murad kâğıdı ka-
parcasına aldı; yeniçeri ağasının el yazı-
sını derhal tanıdı. Mektub çok kısa, çok
acele yazılmıştı, öyle ki, üzerine rih dö-
kölmeden ve mürekkebi kurumadan kat-
lanmış, karşıya da ters bir kopyası çı-
kmıştı:

«Ulu padişahım.. bu gece gene ateşi fit-
ne müstail olup leskeri taifesi Atmey-
danına toplandı. Oradan sabahleyin sa-
rayı hümayuna yürüyüp padişah hazret-
lerini taşraya isteriz dediler. Ayak diva-
m isterler. Meved padişahım, yetiş.»

— Miranda'nın sesini taklid ediyordu:
— Ve gülen güneş şap, şap...
— Ve gülen güneş şap, şap...

«Son Posta»nın yeni edebî romanı: 48

CEYLÂN AVI

Yazan: Refik Ahmed Sevencil

— larda otlamaktan dönen koyun sürüleri
görülüyor daha ilerilerde gene bitip tü-
kenmek bilmiyen ağaçlıklar ve karşı
dağların arka arkaya çizilmiş türlü
eb'adda silüetleri...

— Apollonun araba yakışıklı ve gürbüz at
konusu altın arabası gökyüzünde şarktan
garba doğru olan seyrini tamamlamak ü-
zeredir. Bir müddet sonra gece, ilâhî haş-
haş çiçeklerinden yapılmış muhteşem ta-
cı başında olduğu halde sayısız yarasalar-
dan örülmüş kanadlarını girecek, vakit
içinde Zevs mabedini saklamış olan mu-
kaddes orman görünmez olacak ve yer
yer yıldız çakılı geniş bir duvar bu ef-
sanevi manzaranın üzerine uzanacak.

— Geceler perisi Letonun ipeken aya-
klarla yaklaşmakta olduğunu muhitin de-
rin sessizliği içinde adeta hissedilen ayak
sesleri anlatıyor.

— Ufukların pembeleşip kızarmağa baş-
ladığı bu güzel akşam saatinde kasabanın
yegâne büyük yapısı olan otelin beyaz

— manzarası, muhitin renk armonisi içinde
müstesna bir yer alıyor ve mevcuda bir
kat daha güzellik ilâve ediyordu. Otelin
arkasında gene ittike koyulaşan bir nef-
tilik dalgası halinde yükselip yukarılara
doğru çıkan sirtlar...

— Olympiyaya geldiğime iyi etmişim. İlk
bakımda hem gözü, hem ruhu okşayan
bir istirahat yuvası... Bu kadar kalaba-
lık içinde de olsa gene dinlenebileceğimi
zannediyorum.

— Hôtél S. P. A. P. iki katlı, küçük, fak-
kat sevimli bir bina. Misafirler odalara
dağıldılar; çantasını, bavulunu bırakan,
soyunup dökünüp yıkanan kıyafet de-
ğiştirerek alt kattaki oturma salonuna in-
iyor. Burada bir piyano, bir de radyo ma-
kinesi var. Radyo, uzak memleketlerden
şarkılar getiriyor. Otel kâtipinin yazıhe-
nesi yanında olimpiyad manzaranın
gösteren kartpostallar ve seyyahları ala-
kadar edecek diğer ufaktefek yerli mal

— eşya teshir ediliyor. Resimleri karıştı-
ranlar, memleketteki ahbablara gönde-
rilmek üzere kartpostal alıp arkasına ad-
res yazıp kâtiple pullatanlar, alışverişle
meşgul olanlar görülmüyor. Sofadaki tele-
fonun durduğu masanın başı bilhassa en-
teresan. Kilometrelerce uzaklardan memle-
kete telefon etmek için hazırlananlar, A-
tina, Sofya üzerinden İstanbul yolunun
açılmasını bekliyorlar.

— Memleketle telefon... Mesaielerin ü-
stünden bir dost, bir sevgili, zevce veya
ana, baba sesi işitmek! Heyhat, benim
şimdi oralarda bu cinsten hiç kimsem
yok; fakat, memleketin taşı toprağı değil
gelip te bu telefonda benimle konuşabil-
seydi mes'ud olacaktım.

— Matmazel Rita, kendisini tanıyan ve
hayranlıkla bildirmekte meşgul olan
Yunanlı sporcularla salonun bir köşesi-
nde sohbet dalmıştı; Ayşe ortada yoktu,
belki de yukarıda eşyası ve kocası ile
meşguldü... Liza, kendisini müstesna bir
şekilde güzel gösteren tuvaleti içinde pi-

— tererek:
— Bu oğlana bir kese akçe ihsanım ol-
muştur. İnşallah bir sipahilik ile de çırağ
ederiz. Bu mektubu al, Musa Meleğe ver.
Yarın sabah Musayı ve Güllüyü alıp İstan-
bula gelisin, ben kayık gönderirim;
haydi Allaha emanet ederim cümlezi..

— Dedi ve elini uzattı. Murad Hüseyin ye-
rini dümene geçti. Murad kayığı bir tek
çubuktan oğlan ile bindi. Çekmecenin bal-
lılığı yığıtları, padişahı tekrar aralarında
görünce, gene denizde hünerler göster-
meğe hazırlanmıştı. Fakat, hünkâr kayı-
ğın sallarm arasında geçip te, kökçile-
rinin bütün gücü ile İstanbul'a doğrulun-
ca, şaşırıp kalmışlardı.

SULTAN MURADIN NARASI

— Hafif bir lodosun kabarttığı denizde,
hünkâr kayığı, yalpalıyarak, ve arada bir
başı ile dalgaları çatlatarak İstanbul'a
doğru olanca hızı ile gidiyordu.

— Az evvel, batı ufkunun üstünde kara
bir şerid halinde uzanmış büyük bir bul-
ut, süratle büyümüş, açılmış, yayılmış,
gökyüzünü hemen baştanbaşa kaplamış-
tı. Tektük yağmur damlaları düşmeğe
başlamıştı.

— Sağnak ile karışık bir fırtına geliyordu.
Kılavuz kaptan, Deli Hüseyinin ye-
rine dümene geçen kürekçibaşı ve kü-
rekçi yığıtlar gittikçe sertleşen rüzgârı,
gittikçe büyüyen dalgaları, sessiz fakat
büyük bir dikkat ile takip ediyorlardı.
Kayık, Marmaranın en şiddetli dalgaları-
na dayanabiliirdi; amma, hünkâr korka-
cak olursa, kendisini, derhal karaya çı-
karabilecek zamanı kaybetmemek lâ-
zımdı.

— Kürekçiler sırtlarına, kolsuz çuha ye-
lek'lerini giymişlerdi; kayığın önündeki
fenerin dalgalı ışığında, vücudları bir
kat daha heybetli görünüyordu.

— Sultan Murad, atlas bir şiltenin üze-
rine uzanmış idi. Dizlerinin üstüne atlas
bir örtü koymuşlardı. Omuzunda da, ka-
yak gezintilerinde kullandığı beyaz yün-
liden bir Cezayir kaputu vardı. Küçük-
çekmece açılarak, ağzından bir
kelime çıkmamıştı. Orada, dümen tutan
kürekçibaşı:

— Ulu padişahım... Deniz yavuzlaşır..
buradan gayri sarayı hümayuna varınca
liman yer yoktur.

— Dedi.
— Murad cevap vermedi. Kürekçibaşı da
sualini tekrarlamaya çekindi.

— Sözün ayağa düştüğü bir devirde on
dört yaşında bir çocuk iken tahta otur-
tuğmuştu. Dört yıl, anasının vesayeti al-
tında bulunmuştu.

— Kösem sultan muhteris ve zeki bir ka-
dındı. Fakat, padişahın çocukluğundan
istifade ederek kendi hazinelerini dol-
durmağa çalışan entrikacı vezirlerin o-
yuncası olmaktan kurtulamamıştı. Bu
entrikacı devlet erkânının başında da
sadrazam Hüsvrev Paşa bulunmakta idi.

— Sadrazam padişahı, ellerinde korkunç bir
silâh gibi tuttukları yeniçerilerle tehdid
ediyorlardı. Bir taraftan da, sipahiler a-
rasında zorba olarak tanınmış kimseleri
gene elleri altında tutuyorlardı.

— (Arkası var)

— rıl pırıl, etrafına büyük bir piyeste bü-
yük ve geniş saray merdiven'lerinden
manzarası göz kamaştırır bir prensesin
inşi gibi harikulâde bir tesir dağıtarak
iniyor.

— Odisiyanın tarifine göre, esâtir cehen-
nemlerinde günahkâr, çenesine kadar su-
ya batırılır, susuzluğunu gidermeğe va-
kit bulamadan su içinde ölüyor gider; ya-
hud da bağrını kavuran harareti dindir-
mek için taze ve cazib suya dudaklarını
yaklaştıraçağı sırada su dalgalanıp çekil-
ir, bıraktığı yer kuru kuru kesilir; yemiş
ağaçları lezzetli, meyvalarla dolu dallarını
ona doğru uzatırlar, günahkâr bu dal-
lardan bir meyva koparmaya kalkışınca
derhal bir rüzgâr dalları da, yemişleri de
kapar, bulutlara doğru savurur, atar.

— İşte memleketimden bir yangından ka-
çar gibi kaçarak ızdırabını dindirmek ü-
midle kendimi uzak ve meçhul yollara
atmışım gündenberi ben bu esâtür cehen-
nemlerindeki günahkâr gibiyim.

— Mefistofeles, dimağımın içinde sibirli
ve sinsi ayaklarla dolaşıyor: Liza bu se-
yahatte yalnızdır; ona bütün tatlı sözle-
meler, en sevimli ve samimi görünmeğe
çalışacak hareketlerimle yaklaşarak, te-
reddüdünü kırarak son bir teşebbüste
bulunmal ve artık bu sefer esâtiri yemiş
ağacının lezzetli meyvalarını rüzgâra
kaptırmamalıyım.

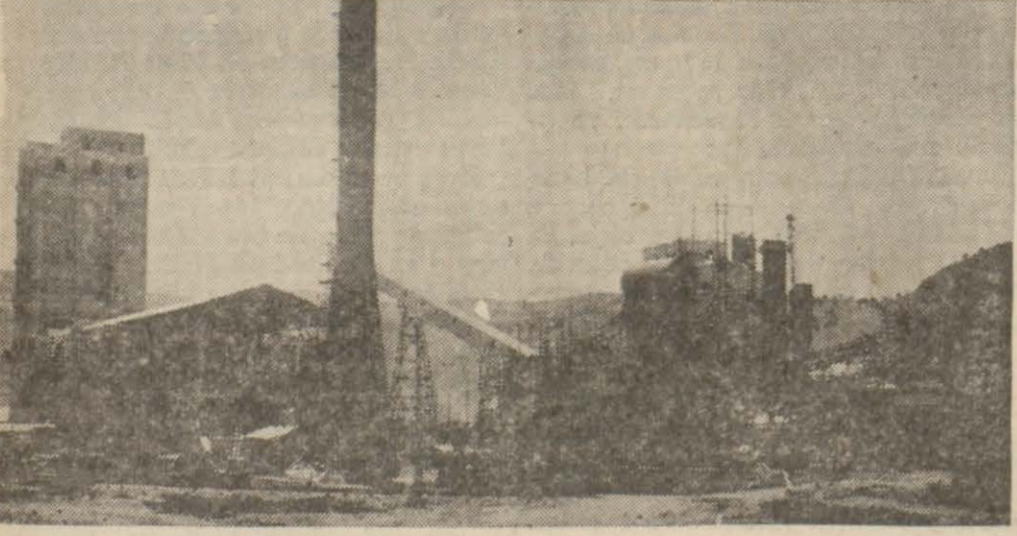
— Lizanın inşindeki teatral manzaranın
tesiri altında merdiven başına yaklaştım
ve ona Hamlet'in sesile hitab ettim:
— Ey güzel peri, dualarında günahla-
rımı unutma!..

— (Arkası var)

Memleket Haberleri

Karabük demir - çelik fabrikasının faaliyeti

Fabrika demir ihtiyacımızı karşılayacak faaliyet halindedir. Yılda 180.000 ton istihsal yapacaktır

Karabük kok fabrikası

Karabük, (Hususi) — Sayın Başvekilimiz Dr. Refik Saydam ile Karabük fabrikalarının her köşe ve bucağını gezmek fırsatını elde ettim.

Fabrika 1 milyon metre murabbaî kadar geniş bir saha içinde kurulmuş muazzam bir eser ve tesisattır.

Sıvırlan bacalar, yükselen vinçler, fırınlar, otomatik işleyen her şey gözleri dikkatle kendine çekiyor.

Şüphe yok ki bu muazzam fabrika her Türkün güveneceği ve övüneceği kadar büyük bir eserdir.

Fabrika şimdilik yılda 180.000 ton istihsal yapacaktır. Bundan başka 21.000 ton da demir borular temin edecektir.

Her profilde demir çubuklar, potrel-lerden başka sanayiın her şubesinde kullanılan «saç» lar da yapacaktır.

Fabrikasının her kısmının faaliyetini ve bu hususta edindiğim malumatı da sıralamak lazımdır.

Yüksek fırınlar

30 metre yüksekliğinde iki yüksek fırındayız. Yukarısına çıktık. Yüzümüzde sıcak bir hava dolmuş. İleride kumlar içindeki yoldan lāv halinde eriyen demir akıyor ve nihayete geliyor, vagon üzerindeki bir potaya dökülüyor. Etrafa sığıyor, Vinçler kalkıp iniyor, gidip geliyor. Gürültüsüz bir faaliyet..

Bu iki izabe fırınının günde 200 ton demir istihsal yaptığını ve 2-3 milyon metre mikâbî gaz ve 300 ton cüruf çıkartmakta olduğunu söylüyorlar.

Yalnız bu fırınların bu istihsalı yapmaları için 660 ton kok kömürü, 300 ton kireç taşı, 3.700.000 kilo sıcak hava istihlak edilmekte olduğunu ilâve ediyorlar.

Kok fabrikasında

Fabrikaya giren kömür kok ocaklarına ray üzerinde elektrikle hareket eden vagonlar içinde gitmektedir. Muhtelif taktir ve tasfiyelerden geçirilerek kömürün içindeki katran, benzol gibi maddeler alınarak fiçılara konmaktadır.

Diğer taraftan ocaklarda kömürden istihsal edilen havagazı teshin işini temin etmektedir.

Bu suretle kömür kok haline geldikten sonra kızgın bir ateş halinde vagonlara dökülmektedir.

Demir ve çelik fabrikalarının yegâne unsuru sayılan kok fabrikası yüksek fırınların sarfiyatını karşılayacak derecededir.

Kok ocaklarında günde 1.135 ton maden kömürü kok haline gelmektedir. 12.32 ton benzol, 5,7 ton muhtelif yağlar, 20 ton asfalt, 2 ton amonyak, 11,6 ton

kreozot, 1,2 ton neftalin, 11,5 ton sülfat dö monyum alınmaktadır.

Boru fabrikasında

Kapısının önünde yeni imal edilmiş boruları sevinerek tetkik ediyoruz. 30 x 85 metre eb'adında olan bu binanın içerisi boru yapılıması, dökülen boruların mukavemetinin muayene edilmesi, temizlenmesi, katranlanması gibi vasıtalarla doludur.

Çelik fabrikasında

200 metre uzunluğunda 80 metre genişliğinde muhteşem bir binadayız. 50 metre uzunluğunda 4 baca sıvırlanmaktadır. Bunun yanında haddehane kısmı bütün fabrikanın en büyük binasını teşkil etmektedir. 250 metre uzunluğu vardır.

Buranın içerisinde en büyük potrel-lerle 18 milimetre kutulu çubuklar, 0,3 milimetreye kadar saçlarla dekovil ve demiryolu rayları, travesler yapılabilmektedir. Bu fabrikada dört tane 65 tonluk sabit tipte regeneratif teshin sistemile yapılmış ocaklar bulunmaktadır. 10 tonluk 100 tonluk ikişer vinç çelik fabrikasının faaliyetini temin etmektedir.

Demir cevheri

Divrikten gelen demir cevheri kırılmış cinsine göre ayrılmış ve pişirilerek, küçüleştirmek ve mayi haline getirmek ve süzülerek gördüğü muamelelerden sonra demirden kalırlar içinde 1-2 tonluk bloklar haline gelmektedir.

Demir cevherini muhafaza eden 168 metre boyundaki depoda 190.000 ton cevher bulunmaktadır.

Bu ham maddeyi yüksek fırınlara doğrudan doğruya 9 tonluk vinçler götürmektedir.

Kuvvet santralinde

Bütün fabrikaların çalışma kuvvetini veren kuvvet santrali 7.500 kilovatlık elektrik istihsal etmektedir.

İçerisinden bin kilovatlık yüksek tazyikli iki türbin vardır. Bunların buharını temin eden dört kazan bulunmaktadır. İnce toz haline getirilmiş kömür ve kok ocakları ile yüksek fırınlardan gelen gazlarla çalışmaktadır.

Hülâsa her bakımdan çok ağır bir tesisata malik bulunan Karabük demir çelik fabrikaları bugünkü halile de kalmıyacağı anlaşılmalıdır.

Daha buna çok şeyler ilâve edilecektir. O vakit iktisadiyatımızda çok hayırlı yükselişler göreceğiz.

Hendekte yeni mahsul

Hendek (Hususi) — Hendek inhisar- lar idaresi yeni mahsul için Kâzimiye köyüne avans vermeğe başlamıştır.

Cahil bir ebe bir kadının ölümüne sebep oldu

İzmir (Hususi) — Bozyakada oturan 35 yaşlarında Rahime adında genç bir kadın doğum esnasında ölmüştür. Yapılan tahkikatta Rahimenin doğumu na müdahale eden ruhsatsız ebe 67 yaşındaki Fatmanın cehaleti, ölümüne sebebiyet vermiştir.

Zavallı kadının karnındaki çocuk, üç aylık iken ölmüştü. Bir doktorun for- sepsi ile müdahalesi icab ederken ebe, doğuma haddinden fazla intizar sure- tile kadının fazla kan kaybetmesine sebebiyet vermiştir. Ebe tevkiif edilmiş- tir.

Samsun'da Yerlimalar Haftası hazırlıkları

Samsun (Hususi) — Yerli mallar haftasının zengin bir şekilde kutlan- ması için hazırlıklara başlanılmıştır. Bu işlerin ve programın tanzimi için vali muavini Orhan Güvenç'in reisliği al- tında maarif müdürü Doğanay, Merkez bankası müdürü Nejad Sunar, Ziraat bankası müdürü Atif Olgaç, İş banka- sı müdürü, parti vilâyet idare heyeti reisi Mustafa Aldıkaçtı, Ticaret odası kâatibi umumi Osman Cudi Gürsoy, Vilâyet gazetesi başmuharriri Vedad Ürf Bengü, ulusal artırma kurumu re- isi Zarifi Atamer, belediye meclisi azasından Mediha Orhan, tüccardan Ce- mal Gelişen'den müteşekkil komisyon Cumartesi günü toplanmış ve bir çok kararlar vermiştir.

Bu sene yerli mallar haftası her se- nekinden daha parlak bir şekilde kutlanacaktır.

Halb futbol takımı Adanaya gelecek

Adana (Hususi) — Halep futbol ta- kımı Adanaya gelmek ve buradaki kulüblerle iki futbol maçı yapmak tek- lifinde bulunmuştur. Bu teklif tetkik edilmektedir. Haber aldığımıza göre Halep futbol kulübüne kabul cevabı veril- miştir.

Yozgad hamamında bir telâk öldü

Yozgad (Hususi) — Yozgadda tamir edilmekte olan Arpalık hamamında çalış- an İbrahim ve Abdullah gece soğuk olduğundan hamamda yatmağa karar vermişler ve hamamın içinde biraz o- turduktan sonra uykuları gelmiş ve yatmışlardır. Evvelce hamam tecrübe için yakılmış ve yeni badana yaptırıl- mış bulunduğu için sabahleyin bun- ları İbrahim ölü ve Abdullah da baygın bir halde derhal Memleket has- tanesine kaldırılmıştır.

Ürgüpte kış

Ürgüp (Hususi) — Bir müddettenbe- ri yağmurlu gideen hava son günlerde büsbütün soğuyarak evvelki gün sabaha karşı kar yağmağa başladı. Yerlerin is- lak olmasına rağmen bütün Ürgüp ha- valisini 5 santim boyunda kar tabakası kaplamış bulunmaktadır. Çiftçilerimiz bu yağışı faydalı bulmaktadırlar.

Eir Haftalık RAYO PROGRAMI

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kes. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kes. 20 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kes. 20 Kw.

CUMARTESİ 9-12-1939

13.30: Program, ve memleket saat ayarı, 13.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 13.50: Türk müziği: Halk türküleri ve yeni şarkı- lar. Çalanlar: Cevdet Çağla, Eşref Kadri, Ha- san Gür. Hamdi Tokay. Okuyunlar: Mah- mud Karındaş, Safiye Tokay. 14.30: Müzik (Riyasetiümhur Bandosu - Şef: İhsan Kün- çer.) 1 - Schubert: Askeri marş, No. 1. 2 - Oscar Strauss: İlkbahar aşkı (Vals.) 3 - C. M. Weber: Euryanthe uvertürü. 4 - Tsc- halkowsky: Patetik Senfoninin ikinci par- cası. 5 - F. Liszt: Macar Rapsodisi, No. 2. 15.15-15.30: Müzik (Cazband - Pl.) 18: Prog- ram. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Radyo caz orkestrası) 19: Türk müziği: Ses ve saz geçid konseri. 6 okuyucu ve 7 saz sıra ile. 20: Konuşma. 20.15: Türk müziği: Karışık program 20.45: Türk müziği: Halk şairle- rinden örnekler. (Sadı Yaver Ataman.) 21: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 - Ferraris: Cigan sevgisi. 2 - Giovanni Carlys: Dülsine'ye Serenad. 3 - Niemann: Eski Çin suiti. 4 - Joh. Strauss: Cigan Ba- ron operetinden vals. 5 - Franz Lehar: Eva operetinden potpuri. 22: Memleket saat a- yarı. Ajans haberleri, ziraat haberleri. 22.15: Konuşma (Enebi) Dillerde - Yalnız kısa dalga postasıyla.) 22.15: Müzik (Melodi - Pl.) 22.30: Müzik (Cazband - Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program, ve kapanış.

PAZAR 10/12/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı, 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği: Klâsik eserler ve halk türkü- leri. Ankara Radyosu Küme Ses ve Saz Hey- eti. İdare eden: Mes'ud Cemil. 13.30 - 14.30: Müzik (Küçük Orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 - Hanz Mainzer: Viyana polkası. 2 - Hanns Lühr: Büyük vals. 3 - Eduard Kün- neke: Teessür vals. 4 - Schmidt Gentner: «Bana her zaman söyle» (Ağır vals.) 5 - Franz Lehar: Libellentanz operetinden pot- puri. 6 - Carl Rydahl: Melodi. 7 - Paul Lincke: Olur - Olur - Olur! (Şen parça.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Radyo Caz Orkestrası) 19: Çocuk saati. 19.30: Türk müziği: Halk türküleri. İnebolulu Sarı- Reşit tarafından. 19.45: Türk müziği. Ça- lanlar: Vecihe, Fahire Fersan, Reşat Ezer, Cevdet Kozan. 1 - Okuyan: Muzaffer İkar. 1 - Bayatlaraban pesrevi. 2 - Haşim bey - Bayatlaraban şarkı: (Nimeti vaslın için.) 3 - Rahmi bey - Bayatlaraban şarkı: (Ba- na noldu değişti şimdi halim.) 4 - Reşat E- rer - Keman taksimi. 5 - Suyolcu - Bayatı- araban şarkı: (Neyleyim nice deyim.) 6 - Bayatlaraban şarkı: (Düşme dağda gezen geyiğin ardına.) 7 - Bayatlaraban saz semaisi. 2 - Okuyan: Melek Tokgöz. 1 - Arif bey - Suzınak şarkı: (Gözümde- gitmiyor bir an hayal) 2 - Ali Rifat bey - Suzınak şarkı: (Kâr etmedi zalim.) 3 - Sa- det'in Kaynak - Bayatı şarkı: (Karşıda ka- ra yonca.) 4 - Uşşak türkü: (Gitti de gelmeyiverdi.) 20.30: Konuşma (Türk ta- rihinden sahifeler.) 20.45: Türk müziği: Fa- sil Heyeti. 21.30: Müzik (Cazband - Pl.) 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri. 22.15: Ajans spor servisi. 22.25: Müzik (Cazband - Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program, ve ka- panış.

PAZARTESİ 11/12/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı, 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği (Pl.) 13.30 - 14: Müzik (Hafif müzik - Pl.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Radyo Caz Orkestrası) 19: Konuşma (Ankaranın iklimi hakkında.) 19.15: Türk müziği. Çalanlar: Rusen Kam, Cevdet Kozan, Reşat Ezer, İzzettin Okte. 1 - Okuyan: Semahat Özdenes. 1 - Lemi - Hi- caz şarkı: (Sorulmasın bana yelimsi) 2 - Hayri - Hüzam şarkı: (Ölürsem yazıkır sana kanmadan.) 3 - Lemi - Karciğâr şarkı: (Bir gölge ol beni peşinden koştur.) 4 - Şemsettin Ziya - Kürdillhicazkâr şarkı: (Bık- tım elinden.) 2 - Okuyan: Necmi Rıza A- hiskan. 1 - Neva pesrevi, 2 - Dedenin ba- yatı şarkısı: (Nice bir aşkımla.) 3 - Rifat Bey - Uşşak şarkı: (Düşüm yine bir âfeti meşhuru ehan.) 4 - Mahmud Celâlettin Ps. Uşşak şarkı: (Mecnun gibi ben.) 5 - Suphi Ziya - Uşşak şarkı: (Güçendi biraz sözlerime.) 6 - Uşşak saz semaisi. 3 - O- kuyan: Radife Erten. 1 - İsfahan şarkı: (Kim demiş aklım alan.) 2 - Lemi - Kar- ciğâr şarkı: (Hüsüne etvari nazik sen se- nin.) 3 - Refik Fersan - Muhayyer şarkı: (Her güzel bağından.) 4 - Muhayyer saz semaisi. 20.15: Konuşma (Ormanlarımızı ta- niyalım ve koruyalım.) 20.30: Türk müziği: Fasil heyeti. 21.15: Müzik (Küçük Orkes- tra - Şef: Necib Aşkın.) 1 - Fritz Reckten- wald: Viyana müzikleri. 2 - Hans Zander: Polka. 3 - Hanschmann: Andalusia (İspan- yol vals.) 4 - Rlo Gebhardt: Maskarad (Konser vals.) 5 - Ganglberger: «Benim Küçük Ayım Teddy» (Saksafon solo.) 6 - Emmerich Kalman: Ah, sen, sen! (Vals.) 7 - Aubert: Göbekkiler resmi geçidi. 8 - Gustav Lindner: Şarap ilâhi Baküs şerefine dans. 22: Memleket saat ayarı, Ajans ha-

berleri; Ziraat, eşam - tahvilât, kambi- yo - nukut borsası (Plat.) 22.20: Müzik (Kü- çük Orkestra - Yukarıdaki programın de- vami.) 22.35: Müzik (Solistler - Pl.) 23: Mü- zik (Cazband - Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program, ve kapanış.

SALI 12/12/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı, 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği. Çalanlar: Reşat Ezer, Cevdet Kozan, Kemal Niyazi Seyhun. 1 - Okuyan: Mustafa Çağlar. 1 - Hüzam pesrevi. 2 - Hafız - Hüzam beste: (Aldım hayal per- gemin.) 3 - Şevki bey - Hüzam şarkı: (Gam dideleriz saki sun bir dolu kab.) 4 - Hüzam türkü: (Uzun olur efelerin bıçağı.) 5 - Hüzam türkü: (Sana da yap- tırayım Naciye aman.) 2 - Okuyan: Mü- zeyyen Senar. 1 - Artaki - Nihavend şarkı: (Koklaşam saçlarını.) 2 - Lemi - Nihavend şarkı: (Bin gül çıkarırdım.) 3 - Rahmi B- Bayatlaraban şarkı: (Bakasız hüsnün gü- venme anına.) 4 - Sadettin Kaynak - Ba- yatlaraban şarkı: (Ömrümün neş'esiz geçdi baharı.) 13.30 - 14: Müzik (Hafif müzik - Pl.) 18: Program. 18.05: Memleket saat aya- rı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Mü- zik (Cazband - Pl.) 18.55: Konuşma (Onun- cu tasarruf ve yerli mallar haftası münase- betile Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu Başkanı ve Balıkesir Sayılı General Kâzım Özalp tarafından.) 19.10: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Cevdet Çağla, Cevdet Ko- zan, Kemal Niyazi Seyhun. 1 - Okuyan: Muzaffer İkar. 1 - Acemkürdi pesrevi. 2 - Kaptan Z. Ali Rıza - Acemkürdi şarkı: (Ley- lölür ki hüznümden.) 3 - Acem - kürdi şarkı: (Bir vefasız yâre düştüm.) 4 - Nikogos - Muhayyer Kürdi şarkı: (Var mı hacet.) 5 - Üçüncü Selim - Muhayyer Sün- büle şarkı: (Ey gonca! nazik tenin.) 6 - Muhayyer Sünbüle saz semaisi. 2 - Okuyan: Meharet Sağnak. 1 - Arif Bey - Saba şarkı: (Nigâhi mestine canlar dayanmaz.) 2 - Saba şarkı: (Hayal yâre değme.) 3 - Arif bey - Karciğâr şarkı: (Gönülüm hayal zamandır.) 4 - Karciğâr şarkı: (Pınarın başında desti doldurur.) 19.50: Konuşma (Alım - Satım hukukî ba- kımından tetkiki.) 20.05: Türk müziği: Hicaz- kâr faslından müntehip parçalar. Ankara Radyosu Küme Ses ve Saz Heyeti. İdare e- den: Mes'ud Cemil. 21: Konser takdimi: Ha- lili Bedîl Yönetken. 21.15: Müzik (Radyo or- kestrası - Şef: Dr. E. Praetorius.) 1 - J. S. Bach: 5 - İnci Brandenburg konçertosu (Re- majör.) 2 - A. Bröndin: Birinci Senfoninin Andantesi 3 - M. Messorgski: Çıplak dağ- da bir gece. 22: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri; Ziraat, Eşam - Tahvilât, kam- biyo - nukut borsası (Plat.) 22.20: Serbest saat. 22.30: Müzik (Opera aryları - Pl.) 22. 55: Müzik (Cazband - Pl.) 23.25 - 23.30: Ya- rınki program, ve kapanış.

ÇARŞAMBA 13/12/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı, 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği (Pl.) 13.30 - 14: Müzik (Küçük Orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 - Leopold: Karlsbad hatırası. 2 - Billy Golwyn: Cam- bazlar (Foks-trot.) 3 - Robert Stolz: «Par- terede ağaçlar tekrar çiçek açıyor. 4 - Jac- Grit: Marş. 5 - Brusselians: Felemenk su- iti. No. 3 - Karlı manzara. 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve mete- oroloji haberleri. 18.25: Türk müziği: Fasil Heyeti. 19.10: Konuşma (Onuncu Tasarruf ve Yerli Mallar Haftası münasebetile Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu namına Ma- arif Vekili Hasan Âli Yücel tarafından.) 19.25: Konuşma (Dış politika hâdiseleri.) 19.40: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Cevdet Çağla, Fahire Fersan, Refik Fersan. 1 - O- kuyan: Sadı Hoşses. 1 - Nihavend pesrevi 2 - Udî Hasan - Nihavend şarkı: (Sana bil- mem ki neden.) 3 - Ahmed - Nihavend şarkı: (Bir busene ermek için.) 4 - Avni Bey Nihavend şarkı: (İssız gecede ben yine hic- ranı düşündüm.) 5 - Sel. Pınar - Hüzam şarkı: (Bilmem niye sinemdeki yarı.) 6 - Udî Hasan - Hüzam şarkı: (Aşkımlı uyuyor- ken.) 7 - Sadettin Kaynak - Hüzam şarkı: (Erzurumda bağ olmaz.) 2 - Okuyan Safiye Tokay. 1 - Şevki Bey - Hicaz şarkı (Bilmiyor bana noldu.) 2 - Yesari Asım- Hicaz şarkı: (Bilmem niye bir buseni gö- rüyorsun.) 3 - Hicaz şarkı: (Hicaz lar dağlar viran dağlar.) 4 - Hicaz şarkı: (Alışım.) 20.20: Temsil: Zor nikâh kutusu.) 20.50: Konuşma (Haftalık posta kutusu.) 21.10: Müzik (Riyasetiümhur Bandosu - Şef: İhsan Künceri.) 1 - W. Steffens: Leviz (Marş.) 2 - A. Dvorak: Hümoresek 3 - R. Korsakow: Polonez. 4 - H. Fervier: Agnes suitinin 2 İnci parçası. 5 - Georges Enesco: Romen Rapsodisi, No. 1. 22: Memleket sa- at ayarı, ajans haberleri, Ziraat, Eşam, Tah- vilât, kambiyo - nukut borsası (Plat.) 22.20: Serbest saat. 22.30: Müzik (Bach: Dört pi- yano için konçerto - Pl.) 22.50: Müzik (Caz- band - Pl.) 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

PERŞEMBE 14/12/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı, 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği. Çalanlar: Rusen Kam, Cevdet Çağla, İzzettin Okte, Zühtü Bardakçılı. 1 - Okuyan: Meharet Sağnak. 1 - Medeni A - ziz Ef. - Hicazkâr şarkı: (Vazgeçip nazlı eda- dan.) 2 - Hicazkâr şarkı: (Aşkımlı olur güneş gider.) 3 - Lemi - Uşşak şarkı: (Siyah ebrulerin durup çatma.) 4 - Le- mi - Karciğâr şarkı: (Çeşmani o mehvesin elâdir.) 2 - Okuyan: Melek Tokgöz. 1 - dans. 22: Memleket saat ayarı, Ajans ha-

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey gazeteler- de gördüm...

... Harb yüzünden mi neden?..

... Avrupadan şehrimi- ze kullanılmış eibise, a - yakkabi, şapka stokları ge- liyormuş..

Hasan Bey — Tabii bir şey azızım... Avrupanın hiç bir tarafında sivil el- biseli insan kalmadı ki...

FOSFARSOL

KAN, KUVVET, İŞTİHA Şurubu

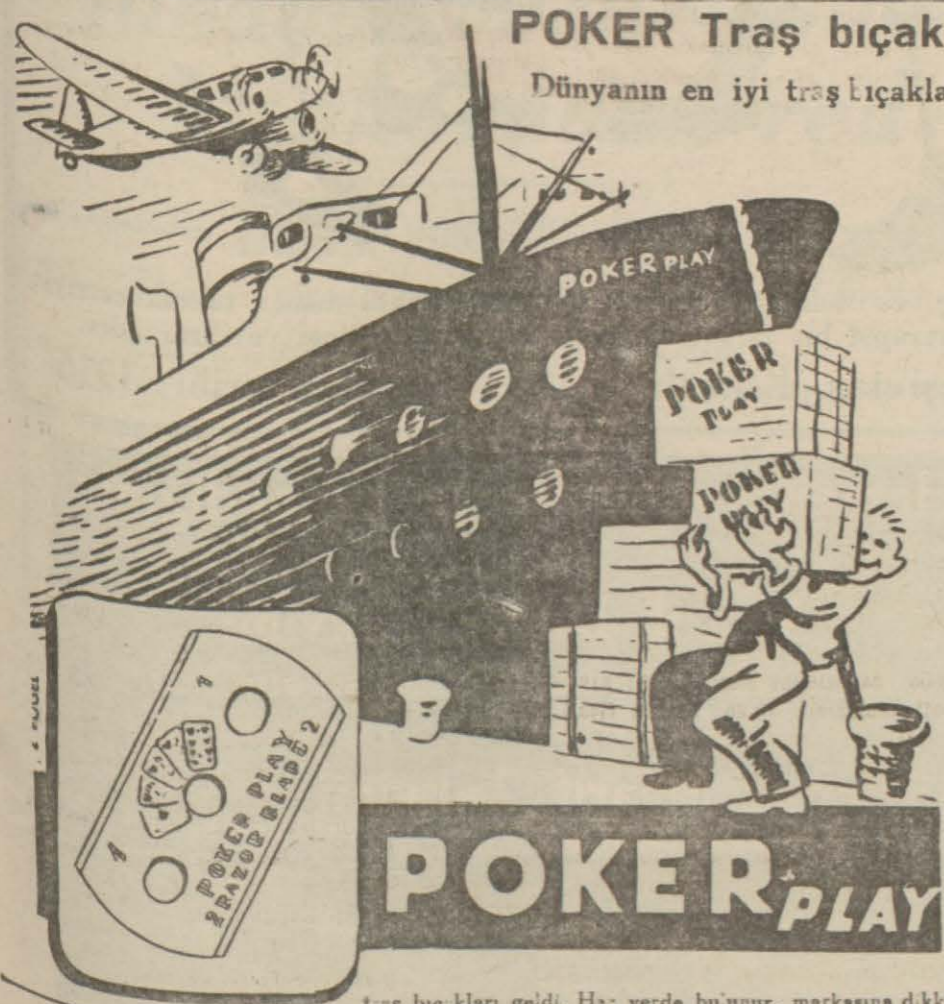
Bir haftalık radyo programı

(Bastarafı 10 uncu sayfada)

Kürdillhicazkâr pesrevi. 2 — Kemani Sehal — Kürdillhicazkâr şarkı: (Çalgınca seviştik.) 3 — Bedriye Hoggör — Kürdillhicazkâr şarkı: (Kararan sularda.) 4 — Nefise — Kürdillhicazkâr şarkı: (Severim her güzeli.) 5 — Osman Nihad — Kürdillhicazkâr şarkı: (Gözümden gitmiyor.) 13.30 - 14: Müzik (Hafif Müzik - Pl.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Radyo Caz orkestrası.) 19: Konuşma (Grip ve iltihâtları.) 19.15: Türk müziği. Çalanlar: Fahre Fersan, Vehbe, Refik Fersan, Cevdet Çağla. 1 — Okuyucu Necmi Rıza Ahiskan, 1 — Karcıgar pesrevi. 2 — Şerif İçli — Karcıgar şarkı: (Most oldu gönül.) 3 — Ali Efendi — Karcıgar şarkı: (Aldın dili neşadımı.) 4 — Rakım — Uşşak şarkı: (Bana hiç yakışmıyor.) 5 — Sup-

POKER Traş bıçakları

Dünyanın en iyi traş bıçaklarıdır.

traş bıçakları geldi. Her yerde bulunur, markasına dikkat edin.

Gayri menkul satış ilânı

No.	Köyü ve mevkil ve ağaç adedi	Kıymeti Lira K.	Mülâhazat
1	Pelit K. Çukurbağı kırk ağaç	1000 00	
2	» Çukurbağı yetmiş ağaç	1400 00	
3	» Damönü seksen dört		Kayden
4	» Derebağı 118 ağaç	3540 00	
5	» Sarızeytinlik	1600 00	5-6 No. bir arada olup 81
6	» Sarızeytinlik		Ağaçtır.
7	» Ören kırk ağaç		Kayden
8	» Karantılık 105 ağaç	3150 00	
9	» Damönü 66 ağaç		Kayden
10	» Kuruceme 333 ağaç	4995 00	24 de beş sehmi satılık.
11	» Bayraktarderesi 44 ağaç	792 00	
12	» Bağlarburnu 70 ağaç		Kayden
13	» Dikenli 61 ağaç	1830 00	
14	» Resulyurdu 74 ağaç	1110 00	
15	» Çökek	0000 00	Tapu iptal satılmıyacak
16	» Demirciören 142 ağaç	2556 00	
17	» Çamdere 70 ağaç		Kayden
18	» Sırataşlar 20 ağaç	360 00	Kayden
19	» Çamdere 28 ağaç		Kayden
20	» Ilıcabaşı 58 ağaç	928 00	
21	» Karaağaç Kabağaç 204 ağaç	3060 00	
22	» Pelit K. Çukurbağlar 80 ağaç	1600 00	
23	» Bağlarburnu 63 ağaç	1386 00	Zeytinliğin dörtte üçü satılık
24	» Burun Danyanı 120 ağaç		Kayden
25	» Kabristan 55 ağaç	1100 00	
26	» Apostol yeri 100 ağaç		Kayden
27	» Karantılık 70 ağaç		Kayden
28	» Deveyatağı 112 ağaç	2240 00	
29	» Karaağaç H. İbrahim 717 ağaç 550		
30	» dikme ve delice tamamı	5000 00	
31	» Pelit K. Muradçeme 410 ağaç	4920 00	
32	» Cekmedere 162 ağaç	2754 00	
33	» Resulyurdu 170 ağaç	3910 00	

Yukarıdaki gayrimenkullerden 7 ve 17 ve 26 ve 19 No. da dört zeytinlik hemhudud olduğundan hepsi bir mal halinde satılacak bu dört zeytinlikte 270 ağaç vardır. Ta-
24 ve 12 No. da iki zeytinlik birbirine karşılık olup ikisi birden satılacaktır. Tamamı 166 ağaç olup 2988 lira kıymetlidir.
3 ve 9 ve 27 No. da üç zeytinlik birbirine hemhudud ve karışık olup üçü bir arada satılacaktır. Tamamı 304 ağaç ve 7600 lira kıymetlidir.
1 — Yukarıda kayıtları çıkarılan gayrimenkullerden 1.28 No. ya kadar 28 parça zeytinlik üzerinde Ziraat Bankasının kesbi muacceliyet etmiş on bin lira alacağı vardır. Ayrıca bu seneki mahsulü satışa dahil olmadığı gibi 942 ye kadar mahsulü ahara etmemiş dokuz bin lira ipotekli alacağı vardır. Bu dört parça mal ipotekli hakkıyla satılacaktır.
2 — 29-32 No. ya kadar dört parçada zeytinlikte Sezal Madranın kesbi muacceliyet etmiş dokuz bin lira ipotekli alacağı vardır. Bu dört parça mal ipotekli hakkıyla satılacaktır.
3 — Bu otuz iki parça zeytinliğin satışı 15/1/940 Pazartesi saat 11 de İcra dairesinde yapılacak bu tarihte haddi lâyük görülmese en çok arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere satış on beş gün uzatılarak 30/1/940 Saat saat 11 de yukarıdaki yazılı haklar te-
minat edinmek şartı ile en çok arttırana satılacaktır. Satış peşin para iledir. Fazla mal-
tarihi itibaren 2/12/939 tarihinden itibaren dairemize bildirmenizi şartnameyi tebliğ
etmeleri ve bu mallar üzerinde hak iddiasında bulunmalarını 20 gün zarfında evrak
ile beraber daireye müracaatları, aksi takdirde haklarından mahrum kalacakları
ilân olunur.

FOSFARSOL, Kann en hayati kısmı olan kırmızı yuvarlaçları tazeliyerek çoğaltır. Tatlı iştah temin eder. Vücutte devamlı gençlik, dinçlik verir. Sinirleri canlandırarak asabi buhranları, uykusuzluğu giderir. Muannid inkabazlarda, barsak temizliğinde, Tifo, Grip; Zatürriye, Sıtma nekahatlerine; Bel gevşekliği ve adevi iktidarda ve kilo almakta şayanı hayret fideleler temin eder.

FOSFARSOL'un Diğer bütün kuvvet şurublarından üstünlüğü DEVAMLILIK BİR SURETTE KAN, KUVVET, İŞTİHA TEMİN ETMESİ ve ilk kullananlarda bile tesirini derhal göstermesidir...

Sihhat Vekâletinin resmi müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur.

Güzel Olmak için

Her şeyden evvel sıhatli ve parlak bir tene, lekesez ve düzgün bir cilde malik olmak lâzımdır.

KREM PERTEV

sizin de cildinizi güzelleştirir, guddelerini besliyerek canlandırır.

40 senelik bir tecrübe mahsulü olan KREM PERTEV tertip ve yapılaş tarzındaki incelik dolayısıyla, tenin fazla yağlanmasına mâni olur. Yağsız olarak hususi tüp ve vazolarda satılır.

Gayrimenkul Satış İlânı

Istanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Fatma ile General Fuadın 5120 hesap No. sile Sandığımızdan aldığı (12500) liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borucunu vermediklerinden hakkında yapılan takip üzerine 3202 No. lu kanununun 46 cı maddesinin matufu 40 cı maddesine göre satılması icab eden Boğaziçinde Mırgünde, Mırgün caddesi eski 2. 211. Yeni 2.2/1. 2/2. No. lu kayden 6910 zira miktarında mesahası olan mukaddeme ruhtım bir bab sahilhane ve derununda 500 arşın muayyen mahal ile taşıskele mahalli ve 211 No.lu arsa eylevm gen kayden mezkûr No.larla murakkam kâğır garaj ile iki bab sahilhane ve bir masura maf lezizin tamamı (hâlen 3 kat kâğır yarım kat ahşap ve iki kat kâğır bir kat ahşap ve iki kat ahşap bina vardır.) Tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur.

Satış tapu sicli kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen (1912) lıro pey akşesi verecektir. Milli bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tel-lâliye rüsumu borçluya aiddir. Arttırma şartnamesi 15/12/939 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicli kaydı vesair lüzumlu izahat ta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 27/1/940 tarihine müsadif Cumartesi günü Çağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihin alınması icab eden gayrimenkul mükellefiyeti ile sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde so arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartı ile 12/2/940 tarihine müsadif Pazartesi günü ayrı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerle sabit olmayan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitlerle beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kınırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 938/362 dosya numarası ile Sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

*** DİKKAT

Emniyet Sandığı, Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere muhammillerimizin koymuş olduğu kıymetin % 40 ını tevavi etmek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretille kolaylık göstermektedir. (10199)

Ticaret ve İcra İcra Ticaret Umum Müdürlüğünden:

Türkiyede yangın, hayat, nakliyat ve kaza sigorta işleriyle meşgul olmak üzere kanunî hükümler dairesinde tescil edilerek bugün faaliyet halinde bulunan Güven Türk Anonim Sigorta Şirketi bu kere müracaatla İstanbul acenteliğine Şirket namına yangın, hayat, nakliyat ve kaza sigorta işleriyle meşgul olmak ve bu işlerden doğacak davalarda, bütün mahkemelerde müddei, müddealeyh ve üçüncü şahıs sıfatlarıyla hazır bulunmak üzere Sisag ve Jirayr Simpadyan'ı tayin eylediğini bildirmiştir. Keyfiyet Sigorta Şirketlerinin teftiş ve mürakabası hakkındaki 25 Haziran 1927 tarihli kanunun hükümlerine muvafık görülmüş olmakla ilân olunur.

Istanbul Defterdarlığından:

Bakırköy sahilinin takriben 2500 açıklarında bundan 20 sene evvel batmış olan Pelengiderya gambotunun hurda demir aksamları müteahhide aid olmak üzere parçalanarak çıkarılması işi 1462,5 bin dört yüz altmış iki buçuk lira muhammen bedel üzere açık arttırması konulmuştur. Mağrûk gemiden çıkacak esleha, cepane, teçhizat vesaire gibi millî müdafaya elverişli mevât ile bakır, piring, alüminyum ve emsal maddelerin, meskûkât ve evrakı nakdiye hükümete aid olacaktır. İhaleyi müteakib yirmi gün içinde işe başlanması ve dört ay zarfında ikmal edilmesi meşruttur. Şartname bedelsiz olarak her gün Millî Emlâk Müdürlüğü muhasebe kaleminden alınabilir. Arttırmaya 14/12/939 Perşembe günü saat 14 de Millî Emlâk Müdürlüğünde ichtima edecek olan komisyonda yapılacaktır. Taliblerin 110 liralık muvakkat teminatla muayyen gün ve saatte komisyona müracaatları. (9641)

Istanbul Belediyesi İlânları

İlk teminat	Muhammen bedeli	İşin teminat miktarları ile tahmin bedelleri yukarıda yazılı işleri ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. İhale 18/12/939 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Şartnameler Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. Taliblerin Nafia Müdürlüğünden ihaleden 8 gün evvel müracaatla alacakları fenni ehliyet, 939 mail yihna aid Ticaret Odası vesikaları ve ilk teminat makbuz veya mektubularla ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (9978)
185.00	2458,17	Beşiktaş ağaçlama fidanlığı serileri tamiratı.
99.00	1313,62	Beşiktaş ağaçlama fidanlığında yaptırılacak su havuzu.

Diş Doktoru Diyor ki:

Kısa bir müddet «RADYOLİN» kullandıktan sonra dişleriniz inci gibi parladıktan başka mikropların kâmilan mahvolduğunu; zararlı salya ve ifrazatın kesildiğini, diş etlerindeki iltihapların durduğunu ve nihayet ağzınızda lâtif bir rayına başladığını duyacaksınız.

Gayet temiz
Gayet sıhhi
Gayet ucuz

Hergün sabah, öğle ve akşam yemeklerinden sonra günde 3 defa dişlerinizi

RADYOLİN ile fırçalayınız.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 8 - 12 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	6.2875	6.2 75
Neu - York	170 81	130 86
Paris	1 9675	2 9675
Milano	6.8325	6 8035
Cenevre	29 30	29 30
Amsterdam	9 25	10 5
Berlin	—	—
Brüksel	21 575	21 575
Atina	6 97	6 97
Sofya	1.0125	1.125
Prag	—	—
Madrid	13 603	18 503
Varşova	—	—
Budapeşte	23 8075	23 8075
Bükreş	0.1875	0.91875
Belgrad	8.175	8 175
Yokohama	81.4725	81 4725
Stokholm	81.175	81 175
Moskova	—	—

Köbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Şehzadebaşı (İ. Hakkı), Eminönünde (Necati Ahmed), Aksarayda (Ziya Nuri), Alemdarda (Esad), Beyazıdda (Asador), Fatih'te (Emilyadi), Bakırköyde (İstanbul), Eyübo (Arif Beşir).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklal caddesinde (Della Suda), Bos-tanbaşı (İtimad), Taksim'de (Limonçyan), Pangaltı'da (Nargileçyan), Karaköyde (Hüseyin Hüsnü), Beşiktaş'ta (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalarda:

Kadıköy'de (Büyük, Yeldeğirmeni), Üsküdar'da (Selimiye), Sarıyerde (Asaf), Adalarda (Halk).

Lokör: Kâşif Ömer Baştuğ

Göz mütehassısı

Hergün hastalarını Çağaloğlunda Son Posta idaresi karşısındaki Neşe apartmanında kabul eder.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yaptıracaklar ayrıca tenzilatı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlançılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

Memleket Yavrularının İttifakına, Anne ve Babaların bihakkın teveccühlerine mazhar olan

ÇAPAMARKA MÜSTAHZARATI
İkincikanun 1940 da tam çeyrek asrı idrak etmek
bahtiyarlığına nail olca tır.

Pirinç ve teknil hububat unlarını, kendi üstü teknik eseriyile
Avrupalı bir tarz'a ve nefis bir surette imal ve ihzar eder.

Beşi. taş - Kılıcalı

Kuruluş tarihi: 1915

Hersene aldığınız ve beğendiğiniz

SAATLİ

Maarif Duvar Takvimi

Bu yıl daha mükemmel bir surette çıktı

Fakat aldanmamak ve yerine başka takvim almamak için

Maarif Takvimi

Adına bilhassa dikkat etmelidir.

MAARİF Takvimindeki yazılardan bazıları:

Takvime dair her türlü malumat, vakitler, mevsimler, turtular, hava de-gişmeleri, güneşin burçlara tahavvülleri.

Arabi, rumi aylar, bayramlar, milli günler ve tatil günleri.

Günlerin tarihi; Mühim dünya tarihleri, Türk tarihi ve inkılâp tarihi.

Faydalı sözler ve darbimeseller.

366 güzel hikâyeler ve lâtifeler 366 mâniler ve bir çok lüzumlu ve faydalı bilgiler.

Bu esiz ve emsalsiz takvimin merkezi: İstanbul Maarif Kitaphanesidir.

Aldanmamak için bilhassa; MAARİF TAKVİMİ adına dikkat etmelidir.

Asipin Kenan

Sizi; SOĞUKTAN, NEZLEDEN, GRİPTEN, BAŞ, DIŞ ve bütün ağrılardan ve kırıklıklardan koruyacak ilaçtır.

MOBİLYA MERAKLILARINA

SANDALYALAR, KARYOLALAR, PORTMANTOLAR

vesair her nevi ve şık mobilyalar

Fabrika fiyatına satılıyor

ASRİ MOBİLYA MAĞAZASI: AHMED FEYZİ

İstanbul, Rızapaşa yolu No: 66. Tel: 234 7

EN GÜZEL HEDİYE

Yenilik... Parmağınızı kalemin dibindeki kağıda basınca kaleminiz meydana çıkar!

Kendi kendine dolan yeni EVERSHP kurşun kalemi, yazınız için iktiza eden uzunlukda bir uç verir.

Bu Kurşun kalemleri, en meşhur ve ucuz kabili ayar WAHL EVERSHP mürekkepli kalemleri imal eden WAHL COMPANY, Chicago, U. S. A. fabrikası memulâttır.

Derununda mevcut kalemler bir biri arkası kullanılarak takriben altı ay devam eder.

Kırtasiyecilerden tedarik edebileceğiniz altı cazip ve zarif şekli vardır.

WAHL EVERSHP Kurşun kalemleri, her mihanikli kaleme daha uygun gelir ve yazıyı açığa ve aynı şekilde yazar.

EVERSHARP

GRİPİN

BAŞ, İŞ, NEZLE,
GRİP, ROMATİZMA,
NEVRALJİ, KIRIKLIK ve
bütün ağrılarınızı
derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

SİSTEMATİK BİR SAZ

Her akşam Beyoğlunda İmam sokağında

ÖZDEM

Eski (MODA) Gazinosunda

Şarkı aleminin bestekârları olan Bay HAYDAR, ŞEREF, ZEKİ ve KADRI ile Beyanlardan mürekkep SAZ HEY'ETİ teganant etmektedir. Ayrıca: MİLLİ OYUNLAR. Gazino: Bir aile yuvasıdır ve Luka idaresindedir.

Herkes HACI Olabilir... Adını da BEKİR Koyabilir...

Fakat hiç bir BEKİR adlı HACI memleketimizde yüz altmış şukadar senedenberi devam eden bir şöret tesis edememiştir.

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Bahçekapı

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Beyoğlu

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Karaköy

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Kadıköy

NEOKALMİNA

GRİP, NEZLE, NEVRALJİ, BAŞ, DIŞ, KIRIKLIK, SOĞUK ALGINLIKLARI ve AĞRILARI TESKİN EDER.